

Turistický magazín

ročník XX., duben 2026

ZDARMA

KAM

po Česku

www.kampocesku.cz

„Mnoho knih je jako
klíč k neznámým
komorám na hradě
vlastního já.“
-Franz Kafka-

Tak nevím, Panna nebo Baba?

Příběh...

který stojí za to objevit.

Karlovarský kraj

www.zivykraj.cz

Milí čtenáři,

je tu duben a my měli pro vás připraveno několik aprílových poťouchlostí, ale nezbylo místo. Přitom některé letošní události by bylo lépe mít za apríl. Třeba odchod ředitele Krakonošova, který řekl na rozloučenou: „Logo s hořcem a zvonkem českým má zvuk a prestiž a doufám, že nic z toho neztratí ani v budoucnu.“ Nečekanou shodou okolností Český svaz ochránců přírody zaslavil rok 2026 hořcům a hořečkům. Duben je měsícem bezpečnosti, zvláště na silnici, kdy za buky vyrůstají policejní kontroly. Letos proběhne číhání na řidiče 15. dubna a zaměří se na rychlost, pásy a mobil za volantem. A protože jsou letos v dubnu i Velikonoce, myslím, že si policisté dají generálku na veselé řidiče. Navrhují, aby stát v rámci úspor hříšnický lapené během silničních kontrol nestíhal ve správných řízeních, ale aby je 22. dubna na Den Země zveřejnil a 30. dubna, při pálení čarodějnic o filipjakubské noci, jim na hranici upálil pneumatiky.

Cítím se být českým nacionalistou, kterému nestačí novoroční ujištění prezidenta a politiků, jak se nám tu dobře a bezpečně žije. Latka je moc nízká. Daří se těm, co nemají respekt k druhým, rychlé soudy bez zamyšlení válčují pravdu a jízlivé výmluvy dávají lži nový rozměr. Zcela se vytratilo pokání. Děláme chyby, ale jako bychom neměli zpětná zrcátka, neohlížíme se, jen kupředu levá a pravá. Přesto si umíme udělat čas na pivo, v jehož konzumaci na hlavu jsme první na světě, a statisticky vzato i naši kojenci vytáhnou 148,8 litru zlatavého moku ročně. Napopak cukr ke kávě, máslíčko k snídani, mlíčko do kávy a další minibaleni potravin od srpna v Evropě skončí. Je moc odpadků a málo popelnic.

V dubnu také proběhnou přijímací zkoušky na střední školy, a tak mám několik varování před chytáky v češtině. Věta „Tchyně bude vždy protěžovat sezení s čelním představitelem, který je jako živelná pohroma.“ má pět gramatických chyb. Tchyně je s krátkým „y“, dlouhé jen vyslovujeme. Někoho upřednostnit, protežovat, můžeme jen s „e“ bez háčku. Nikdy také nenajdeme místa k sezení, protože sedíme. A už vůbec není jedno, jestli nás vede představitel čelní, který snad jen čelem naráží na čelní sklo. Čelný je ten správný vůdce. A živelná pohroma? Správně je živelní, což souvisí se živly, nikoli živelným, což může být projev. Studentům přeji štěstí, které si rádo sedne. Možná ale několik výletů přírodou vám okyslíčí mozek a úspěch bude jistější i bez štěstí. Čtenáři najdou v tomto vydání řadu pozvání za památkami doma i v příhraničí. Výlety po městech i nově vyznačenou krajinou. Chybět nebudou muzea, dokonce i jedno pojízdné, nebo nové výstavy a expozice. Duben budí od aprílu do čarodějnic veselým měsícem.

Luděk Sládek, šéfredaktor

vychází
elektronicky
27. 3. 2026

KAM vybírá z obsahu

Jdi do Prčic!	8
Festival loutek v kulisách, které pamatují staletí	9
Dačice zvou do nových muzejních expozic	10
Po stopách úzkokolejky	11
Legiovlak – nejúspěšnější pojízdné muzeum v republice SOUTĚŽ	12–13
Objev dějiny Českého lesa	14
Jaro a Velikonoce v Mariánských Lázních SOUTĚŽ	15
Rozhledna Há: výhled, který stojí za cestu	17
Stíhací eso František Peřina	19
Cisterciácké klášterní krajiny, Zwettl, Rakousko	23

KAM po Česku (měsíčník)

vydává v ČR: Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o. | Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3
IČ: 04892232 | DIČ: CZ04892232 | datová schránka: c67rch4
tel.: +420 222 944 816–7 | e-mail: redakce@kampocesku.cz | www.kampocesku.cz
registrováno: MK ČR E 17865 | ISSN 1802-8640

grafický návrh, zlom a předtisková příprava: KAM po Česku

tisk: Akontext, s. r. o.

distribuce pro předplatitele: jménem vydavatele zajišťuje SEND Předplatné
foto na titulní straně: Státní Hrad Trosky, foto © Depositphotos™

Zasláním příspěvku nebo díla dává zaslátel souhlas vydavateli k jeho šíření v tištěné i elektronické podobě. Za zveřejnění inzercí a PR článků odpovídá zadavatel. Za změnu programu odpovídá pořadatel. Veškerá práva včetně práva reprodukce jsou vyhrazena.

© Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o.

Zakládací listina

(940 let)

Přesněji listina pražského biskupství se v originále z roku 973 nedochovala. O tom, že pražští biskupové vůbec nějakou měli, se zmiňuje jen Kosmova kronika.

Řezno, Norimberská kronika, 1493

Informaci o ní najdeme v listině císaře Jindřicha IV., jíž potvrdil hranice pražského biskupství a vydal ji v Řezně 29. dubna 1086. Tato listina se však dochovala pouze v Kosmově podání. Obsahuje popis hranic pražského biskupství, nejspíš podle staršího zdroje z 80. let 10. století. Stěžejní je popis západních hranic, zatímco u hranic východních je nejistý. O vydání listiny žádal pražský biskup Jaromír ve snaze získat diecézi olomouckého biskupa Jana I. po jeho smrti. Listina obsahuje nejobsáhlejší geografický popis okrajových území raně středověkých Čech a Moravy.

Antonín Fridrich

foto © Wikimedia Commons

Vysvěcení baziliky

(930 let)

Namísto rotundy bazilika, kterou je třeba vysvětit. Kníže Spytihněv její stavbu zahájil a 14. dubna 1096 byla vysvěcena pražským biskupem Kosmasem.

Umístění rotundy (černá), nahrazené nejdříve románskou bazilikou (červená) a pak katedrálou (modrá)

Původní rotundu svatého Víta nechal na dnešním Pražském hradě vystavět kníže Václav. Ta však byla kvůli nevyhovujícím rozměrům zbořena a nahrazena románskou bazilikou svatého Víta, Vojtěcha a Panny Marie. Z původní stavby zůstaly zachovány fragmenty včetně původního Václavova hrobu. Stavba baziliky začala v roce 1060 a pokračoval v ní Spytihněvův bratr kníže Vratislav II., který se později stal prvním českým králem. Půdorys trojlodní baziliky je dobře zachován v podzemní části dnešní katedrály, dochovaly se bohatě zdobené sloupy západní i východní krypty, fragmenty zdí, dlažba a nosných sloupů.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

KAM na výlet s JANOU HANUŠOVOU

Jana Hanušová (*1962) je česká tanečnice, choreografka a spisovatelka. Studovala taneční konzervatoř, absolvovala v oboru taneční pedagogika na AMU. Jako tanečnice působila v pražských divadlech a baletu Československé televize, od roku 1995 tvoří choreografie pro divadlo, televizi, film i reklamu.

Milí výletníci, pokud bych vás měla pozvat do města, které sama miluju, tak je to Jindřichův Hradec. Historický, tajemný a líbezný. Leží v blízkosti rušných turistických měst, jako je Český Krumlov, Třeboň nebo Telč. V Jindřichově Hradci je klid, cítíte se jako ve starých zlatých časech. Dříve přehlížený, oprýskaný, dnes malebný a příjemný Hradec leží mezi rybníkem Vajgarem a řekou Nežárkou. Můžete zajít na největší sbírku pohyblivých jesliček do muzea nebo se v sezoně svést úzkokolejkou, která potěší milovníky historických vláček a hlavně děti. Ty může také potěšit akvapark s výhledem a atrakcemi. V centru najdete romantické

uličky, zákoutí, kavárny, restaurace, fontánu a nádherný morový sloup na náměstí. Zámek se třemi okruhy prohlídek a bílou paní je další důvod, proč navštívit tohle fotogenické město.

Děkuji Vám za milou pozvánku a přeji hodně pěkných chvil ve vašem oblíbeném městě.

Alice Braborcová

foto © archiv Jany Hanušové

Dopisy čtenářů

Milý pane Sládku. Už několik let si děláme radost a nacházíme inspiraci ve vašem magazínu i soutěžíme – teď jsme to zrovna v 1. letošním nestihli.:(Ale hodláme už opět pokračovat v osvědčeném systému zimní měsíce v Praze a zbytek na Vysočině.

Mnohé informace jsme pravidelně získávali v Praze i na Holiday World. Nelze u vás získat aspoň jeden volný lístek ke vstupu? V současné situaci by to pomohlo.

Pokud je tento dotaz obtěžující, tak se omlouvám a přeju Vám i magazínu mnoho dalších spokojených čtenářů. S přátelským pozdravem Jaroslav Tejkal, Praha

Dobry den, pane Tejkale, Vaše zpráva ani žádost NENÍ vůbec obtěžující, naopak. A také bych Vám velice rád vyhověl, ale problém je, že veletrh skončil v sobotu 14. 3. a dnes je 16. 3. 2026. Je mi to moc líto, že jste se neozval dřív.

Dobry den, pane Sládku. Moc děkuji za věnované listky. Chtěl jsem Vám poděkovat osobně, ale stánek Kam po Česku jsme na výstavě neobjevili. Váš časopis je velmi zajímavý a je pro nás inspirací. Jen tak dál. Za ušetřený peněz jsme pořídili na výstavě u bratrů ze Slovenska halušky a pak U Pinkasů svičkovou a pivo.

S pozdravem váš pravidelný čtenář Vašek Chlumecký z Vápna.

Dobry den, pane Chlumecký, to je mi líto, že jste stánek KAM po Česku nenašel, přitom to byl jeden z největších stánků na výstavišti. Možná Vás odklonily ty halušky, ale ta svičková u Pinkasů za 299 Kč, to chce velký hlad... Mějte se fajn a někdy přistě.

Dobry den, vážený pane šéfredaktore Ludku Sládku. Píši Vám po přečtení Vašeho sloupku březnového čísla magazínu KAM. Již mnoho let jsme pravidelnými čtenáři turistického magazínu KAM po Česku a vždy na začátku měsíce si pro něj jdeme do Informačního centra. Váš magazín je plný zajímavých a inspirujících informací, tipů na výlety, fotografie a nechybí ani křížovka (manžel je nadšený luštitel křížovek celý život). Březnové číslo jsme přečetli až dnes a ve Vašem sloupku jsme se dočetli, že nabízíte možnost získat od Vás až 2 volné vstupenky na veletrh Holiday World, který se koná 12.–14. 3. 2026. Takže píšu na poslední chvíli... Manželovi byste tím udělal velkou radost a po delší době bychom si zase udělali výlet vlakem do naší stověžaté Prahy.

tajné heslo: avičepodkešárp

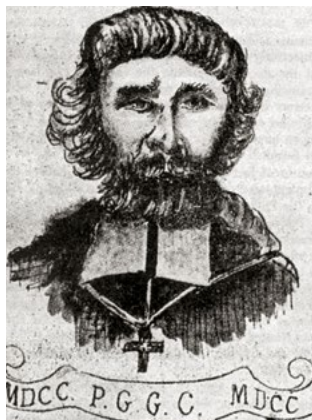
S pozdravem a přáním hezkých předjarních a jarních dnů Markéta Picková, Pardubice

Vážená paní Picková, abych dodržel dohodu a Vašemu manželovi udělal radost, v příloze zasílám dvě čestné vstupenky na veletrh. Jen pro pobavení, zkuste si přečíst heslo od vstupenek pozpátku.

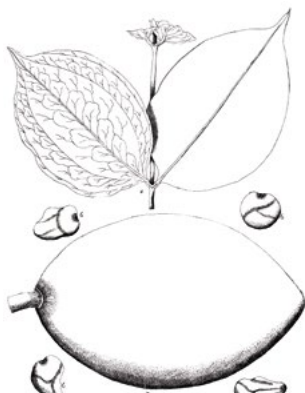
Luděk Sládek, šéfredaktor

Jiří Josef Kamel (365 let)

Do rodiny střihače látek Andrease Kamela se v Brně 21. dubna 1661 narodil Georg Joseph. Budoucí jezuitský misionář, lékárník a botanik se později věnoval i studiu fauny a flóry na Filipínách.

Jiří Josef Kamel, jezuitský misionář

Strychnos ignatii, J. J. Kamel, 1699

herbáře. Rostliny dělil do tří skupin – na byliny (Plantae humiles), dřeviny či stromy a keře (Arbores et Frutices) a liány a ovíjivé rostliny (Plantae scandentes). Poznatky komunikoval s dalšími odborníky, např. s Willemem ten Rhijnem, nizozemským chirurgem, nebo s členy londýnské Královské společnosti, lékárníkem Jamesem Petiverem a přírodovědcem Johnem Rayem. Napsal 12 latinských pojednání o flóře, fauně i minerálech filipínských ostrovů, včetně Luzonu.

Jeho herbář, obsahující na 400 kreseb, je uložen v Britském muzeu v Londýně a dalších 260 kreseb v knihovně Katolické univerzity v Lovani (Belgie). Jako první popsal roku 1699 rostlinu Strychnos ignatii, z jejíchž bobů byl později izolován alkaloid strychnin. Carl Linné na počest Kamela pojmenoval rostlinný rod kamélie (Camellia sinensis). Jiří Josef Kamel zemřel 2. 5. 1706 v Manile.

-felix-

Rotunda na Řípu (900 let)

Mnoho neověřitelného se vznáší nad památným Řípem. Hmatatelným je jen kostelík na jeho vrcholu.

Kostelík svatého Jiří na Řípu, Karel Liebscher, 1886

Dle Kosmovy kroniky nechal roku 1126 kníže Soběslav znovu postavit zbořenou kapli a vysvětit ji olomouckým biskupem Zdikem. Jasnější doklady pocházejí až z roku 1273, kdy se mluví o kostelu sv. Vojtěcha, který se ale slavil v den sv. Jiří. Pravděpodobná verze bude taková, že původní kostel byl již po roce 1039 zasvěcen sv. Vojtěchu a vznikl díky knížeti Boleslavovi I. v polovině 10. století. Navzdory nejasnostem jde zcela určitě o mimořádné místo pro tehdejší Čechy a jejich sebeuvědomění. Dnešní podoba kostela, resp. rotundy sv. Jiří a sv. Vojtěcha, je výsledkem přestavby z let 1869–1881.

-liban-

Tesal české baroko (340 let)

Michal Jan Josef Brokoff byl český barokní sochař pocházející ze známé umělecké rodiny Brokoffů. Patřil k představitelům pražské sochařské školy přelomu 17. a 18. století.

Socha sv. Jana Nepomuckého na Radnických schodech v Praze

Socha sv. Vojtěcha na Karlově mostě v Praze

baroka. Základy řemesla získal v otcově dílně, kde pracoval společně se svými bratry. Rodinná dílna patřila k předním sochařským pracovištím v Praze a realizovala řadu zakázek pro kostely i šlechtu. Podílel se na tvorbě barokních plastik z pískovce i dřeva a na výzdobě sakrálních staveb i veřejných prostranství. K doloženým pracím patří například spolupráce na soše sv. Vojtěcha na Karlově mostě (1709). Mezi jeho

samostatná díla se řadí sousoší sv. Víta, sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava v Děčíně (1714). Je s ním spojována také socha sv. Jana Nepomuckého na Radnických schodech v Praze. Michal Jan Josef Brokoff zemřel 8. 9. 1721 v Praze a pohřben byl na hřbitově u kostela sv. Martina ve zdi na Starém Městě.

-Petmatz-

Sněm stavů (455 let)

Za přítomnosti císaře Maxmiliána II. se v pondělí 30. 4. 1571 konal v Praze sněm.

Maxmilián II., obraz od Dominica Custose, kolem 1566

„Svolena byla berně domovní do roka a posudné císaři po čtyřech groších českých, císařově po jednom. Třicátý peníz ještě do dvou let na spravení sum jistinných a úrokův toliko obyvatelům království českého. Rozhodl o nařízení hotovosti v zemi a osobního tažení s císařem do pole. Nejvyšší hejtmán polní aby volen byl, osoba hodná a rozumná, kterýž by podstatu při stavích i lidu válečném lásku a poslušností míti mohl.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, str. 405).

Pavel Edvard Vančura

Historia magistra vitae

Duben 1191 (835 let)

Kniže **Konrád Ota se zúčastnil** tzv. římské jízdy, tj. **korunovace** Jindřicha VI. Poté se jeho výprava vydala na tažení do jižní Itálie. Při obléhání Neapole bylo vojsko postiženo morovou epidemií, které 9. 9. podlehl i Konrád Ota. Do čela státu se dostal bratr Soběslava II. Václav II.

Duben 1391 (635 let)

Český reformátor **Pavel Kravař** (či Pavel z Kravař) se narodil kolem roku 1391, pravděpodobně v Kravařích († 23. 7. 1433). Byl husitským emisarem a jedním z reformátorů církve, kteří byli za své reformní úsilí pod zámkou kacířství upáleni. Na hranici byl upálen ve Skotsku.

1. 4. 1981 (45 let)

Premiéra filmové muzikálové **parodie Trhák**, kterou režisér Zdeněk Podskalský natočil o rok dříve podle scénáře Ladislava Smoljaka a Zdeňka Svěráka. Děj je rámován jako proces filmového natáčení původně prostého příběhu z vesnického prostředí s řadou populárních herců a zpěváků.

5. 4. 1621 (405 let)

V politickém procesu s českými pány byly komisi po krátkém líčení a podané žalobě zveřejněny **první rozsudky trestu smrti**. Kat Mydlář přiblížil 6 černých tabulek v češtině a němčině se jmény odsouzených na šibenici. V dubnu a květnu přibývaly další rozsudky (celkem 51).

9. 4. 1941 (85 let)

Trolejbusová doprava v Plzni zahájila provoz na **první trati** mezi Městskými lázněmi a Doubravkou. První úvahy o trolejbusu se váží k roku 1937 a zahájení stavby k roku 1939. 1. 5. 1941 byla otevřena další trať k Ústřednímu hřbitovu. V roce 2024 překročila délka linek 100 km.

Malíř ideálních vedut (280 let)

Pražský kreslíř, malíř, rytec a řezbář **Ludvík (Ludwig) Kohl** se narodil 14. dubna 1746 v Praze v rodině berního úředníka Františka Josefa Khola. Jeho nevlastním pradědem byl sochař Jeroným Kohl a dědem Jan Bedřich Kohl-Severa.

Ludvík Kohl, kresba A. Machek, asi 1820

Studoval na pražském piaristickém gymnáziu a již během školy se začal učit malbě v dílně Norberta Grunda. Od roku 1766 se vzdělával na vídeňské Akademii výtvarného umění a v roce 1799 byl přijat za jejího řádného člena. Ve své tvorbě se orientoval na náměty z české historie, architektury,

Ludvík Kohl, Pohled na Staroměstské náměstí s Mariánským sloupem a Krocínovou kašnou

interiérů a církevních prostor, byl také zdatným portrétistou. Po celý život se věnoval pedagogické činnosti. V letech 1775–1821 působil jako profesor kreslení na škole pro výuku kresby v paláci Lažanských, kde také vedl večerní kurzy kresby podle modelu pro řemeslníky

a budoucí umělce. Vytvořil oltářní obrazy pro premonstrátský kostel a klášter v Doksanech a pohřební kapli v malostranském kostele sv. Mikuláše. Za pozornost stojí jeho návrhy na dostavbu katedrály sv. Víta na Pražském hradě. Kohl byl představitelem klasicismu a preromantismu a patří k zakládajícím osobnostem umění 19. století v Čechách. V soukromém životě byl dvakrát ženat, poprvé s Alžbětou Melzerovou, se kterou založil početnou rodinu o šesti dětech. Po její smrti se oženil podruhé s Valpurgou Körpertovou z Chrudimi. Celkem měl 14 dětí a obě své manželky portrétoval. Zemřel 21. 6. 1821 v Praze ve věku 75 let a byl pochován na Malostranském hřbitově.

-aba-

foto © Wikimedia Commons

Kapitán českého strojírenství (200 let)

Čeněk Vincenc Daněk patřil k průkopníkům moderního strojírenství v českých zemích. Podnik, který vybudoval v polovině 19. století, se stal jedním ze základů pozdějšího průmyslového koncernu ČKD (Českomoravská-Kolben-Daněk).

Vincenc Daněk, 1899

Továrna Breitfeld & Daněk v Pernerově ulici v Praze před rekonstrukcí

Narodil se v rodině sládky Josefa Daňka v Cholticích u Přelouče 5. dubna 1826. Už během studií na gymnáziu projevoval silný zájem o techniku, který ho přivedl na vídeňskou polytechniku. Získané vzdělání později uplatnil v rychle se rozvíjejícím průmyslu. Po návratu do Prahy nastoupil roku 1852 jako

konstruktér do významné strojírní Breitfeld & Evans. Zkušenosti zde brzy využil i při vlastním podnikání. V roce 1854 společně s karlínským starostou Josefem Götzlem koupil strojírenský závod A. Meisner & Comp. a založil firmu Daněk a spol. Podnik se zaměřil především na výrobu zařízení pro cukrovary, jejichž počet v českých

zemích v té době rychle rostl. Daněk se podílel na konstrukci a zdokonalování technologií, například filtračních lisů nebo odpařovacích zařízení, a jeho továrna se postupně zařadila mezi významné strojírenské podniky v zemi. Zásadní moment přišel v roce 1872, kdy se firma spojila s podnikem Breitfeld & Evans. Vznikla akciová společnost Breitfeld, Daněk a spol., v níž později vyrostl známý průmyslový koncern ČKD. Čeněk Daněk byl za své zásluhy o dobročinnost povýšen v roce 1878 do šlechtického stavu s erbem a predikátem šlechtic z Esse (Edler von Esse). Zemřel 19. 3. 1893 v Praze a byl pohřben na Olšanských hřbitovech.

Petra Matznerová

foto © Wikimedia Commons, autor cs:Štj

1771
(255 let)
Karel I. Filip ze Schwarzenbergu
* 15. 4. 1771
† 15. 10. 1820
česko-rakouský šlechtic, diplomat a polní maršál

1796
(230 let)
František Antonín Gerstner
* 19. 4. 1796
† 12. 4. 1840
český inženýr, profesor a průkopník stavby železnic

1826
(200 let)
Vojtěch Náprstek
* 17. 4. 1826
† 2. 9. 1894
český vlastenec, sběratel, cestovatel a mecenáš

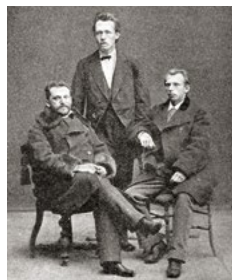
Básněmi slavili hrdiny i svobodu (185 let)

Český básník, prozaik a dramatik Julius Zeyer patří mezi naše nejvýraznější novoromantiky a lumírovce. Narodil se 26. dubna 1841 v Praze do měšťanské rodiny s německým a židovským původem.

Vyrůstal v rodině podnikatele a obchodníka s dřívím Johana Zejera a jeho ženy Eleonory Alžběty, rozené Weiseseles. Jeho rodným jazykem byla němčina, česky se naučil od své chůvy. Nejprve se vyučil ve Vídni tesařem, poté studoval německou reálku, gymnázium a architekturu na České technice. Studia však nedokončil a jako jediný ze sedmi sourozenců zůstal s ovdovělou matkou v rodinné firmě. Ve 21 letech se vydal na cestu po Evropě, při které se věnoval studiu literatury, filozofie a keltské mytologie. Po návratu domů se rozhodl pro literární kariéru, ve které ho podpořila jeho matka, a to i finančně. Navštěvoval

Julius Zeyer, kresba Jan Vilímek, Humoristické listy, 1883

Lumírovci – J. Zeyer, J. V. Sládek, J. Vrchlický, 1879

soukromě přednášky na filozofické fakultě a intenzivně se věnoval studiu jazyků. Uznávaným autorem se stal po vydání historického románu Ondřej Černyšev (1876), jeho největším dílem je autobiograficky laděný román Jan Maria Plojhar (1891). Obdivoval středověké ideály, hrdiny a staré cestopisy,

náměty pro svou tvorbu čerpal z dávné historie a mytologie. Z básnických sbírek můžeme jmenovat např. pokus o národní epos Vyšehrad, básně na keltské motivy Ossianův návrat nebo cyklus Karolinská epeje, čerpající ze starofrancouzské epiky. Zeyer psal i divadelní hry, mezi nejznámější patří pohádkové drama Radúz a Mahulena. Svůj život naplnil nejen tvorbou, ale i intenzivním cestováním a společenskými aktivitami. Nikdy se neoženil a potomky neměl. Zemřel 29. 1. 1901 v Praze po těžké srdeční nemoci a byl pochován na Vyšehradském hřbitově na Slavíně.

Alice Brabcorová

foto © Wikimedia Commons, autor Karel K.

Od dekadence k secesi (165 let)

Tvorba českého malíře, grafika a ilustrátora Viktora Olivy je umělecky rozkročena od dekadentního naturalismu a symbolismu po dekorativní secesi. Rodák z Nového Strašecí (* 24. dubna 1861) patřil v 80. a 90. letech 19. století k výrazným osobnostem české umělecké scény.

Studoval na Akademii výtvarných umění v Praze (1879–1883), poté žil a studoval v Mnichově a několik měsíců strávil v Paříži. Hlavní náplní jeho tvorby byla kresba a užitá grafika. Pracoval pro pražská nakladatelství Jan Otto, Šimáčkovu nakladatelství a jako výtvarný redaktor časopisu Zlatá Praha. Byl autorem několika nástropních maleb pro palác Žofín, Měšťanskou besedu v Plzni a Ohmanovu kavárnu Corso na pražských Příkopech. Vytvořil panoramatický obraz Prahy v budově Muzea hl. m. Prahy na Florenci. Mezi jeho nejznámější díla

Viktor Oliva, autor Jan Vilímek, Humoristické listy, 1889

Olivova typická lavírovaná kresba tuší

Viktor Oliva, Piják absintu, 1901

patří obraz Piják absintu, jenž visí v kavárně Slavia na Národní třídě v Praze. Přátelil se s nakladatelem Františkem Topičem, pro kterého navrhoval knižní grafiku. Dále se věnoval také portrétům, salónním žánrům i krajinomalbě. Oliva byl jedním z nejúspěšnějších českých ilustrátorů knih a časopisů té doby. Ženatý byl s Annou Adamcovou, se kterou měli dceru a syna, manželství ale skončilo rozvodem (1901). Viktor Oliva zesnul 5. (nebo 24.) 4. 1928 v Praze a byl pohřben na Olšanských hřbitovech.

Marie Petrušková

foto © Wikimedia Commons

1876
(150 let)
Vojtěch Kryšpín
* 27. 4. 1876
† 5. 10. 1959
český konstruktér a autor značení železničních vozidel

1891
(135 let)
Zdeněk Novák
* 2. 4. 1891
† 23. 10. 1988
český odbojář, legionář a armádní generál

1891
(135 let)
Vlasta Burian
* 9. 4. 1891
† 31. 1. 1962
český herec, divadelní ředitel, sportovec, král komiků

10. 4. 1881 (145 let)

První telefonní linka v Čechách zahájila provoz pro hlasový hovor. Spojovala správní budovu uhelného dolu Hartmann v Ledvicích s nádražím v Duchcově. Toto technické prvenství umožnilo spojení na vzdálenost 2,5 kilometru a linku vybudoval saský podnikatel Richard Hartmann.

12. 4. 1941 (85 let)

Rozhodnutím říšského protektora Neuratha byla **zastavena činnost Československé obce sokolské**. Organizace mohla dále pouze spravovat svůj nemovitý majetek. Dne 3. 7. 1941 byl zatčen náčelník ČOS Augustin a po vyhlášení stanného práva 30. 9. 1941 byl zastřelen v ruzyňské jízdnárně.

12. 4. 1941 (85 let)

Proběhla **premiéra českého filmu** režiséra Jana Svítáka **Přednosta stanice** s Vlastou Burianem v hlavní roli. Tato situační komedie byla natočena v rekordně krátké době v radlických ateliérech v Praze. Pro Vlastu Buriana to byl jeho 31. film a protihráčem mu byl Jaroslav Marvan.

12. 4. 1961 (65 let)

Sovětský kosmonaut Jurij A. **Gagarin** se na palubě lodi Vostok 1 **stal prvním člověkem ve vesmíru**. Pobyl v něm 108 minut, během nichž jednou obletěl Zemi. Stal se globální celebritou a jeho první zahraniční cesta vedla do Prahy (28. 4. 1961). ČSSR navštívil ještě v roce 1966.

13. 4. 1901 (125 let)

Vedle Obrazárny Společnosti vlasteneckých přátel umění vzniká **Moderní galerie Království českého**, jako soukromý majetek věnovaný císařem Františkem Josefem I. Stojí u základu sbírek moderního českého umění 20. století. Galerie a Obrazárna jsou přímými předchůdci Národní galerie.

Historia magistra vitae

14. 4. 1851 (175 let)

Český **pozdrav Nazdar** se **poprvé** objevuje v Praze a souvisí s organizováním sbírky na Národní divadlo. Po české metropoli chodili výběrčí s kasičkami s nápisem „Na zdar Národní divadla“. Lidé do nich házeli finanční příspěvky a slovo „Nazdar“ se rozšířilo jako pozdrav.

14. 4. 1946 (80 let)

Na Brněnskou přehradu byla spuštěna **první osobní výletní loď**. Nesla název Brno. O den později ji následovala loď Morava. Provoz lodní dopravy na přehradě byl slavnostně zahájen 5. 5. 1945. Loď s kapacitou 90 cestujících byly poháněny akumulátory, které se dobíjely nočním proudem.

18. 4. 1966 (60 let)

Československo získalo svého **prvního Oscara**. Nejlepším neanglicky mluveným filmem roku 1965 se stal Obchod na korze režiséru Jána Kadára a Elmara Klose, natočený na motivy novely spisovatele Ladislava Grosmana, s Idou Kamiřskou a Jozefem Kronerem v hlavních rolích.

23. 4. 1621 (405 let)

„Po vyhlášení rozsudku nad uprchlími vůdci povstání přibíl kat staroměstský na šibenici **6 černých tabulek**, na nichž bílým písmem jazykem českým a německým napsána byla jména psanců.“ (Kalendář historický národa českého, Daniel Adam z Veleslavína, str. 388)

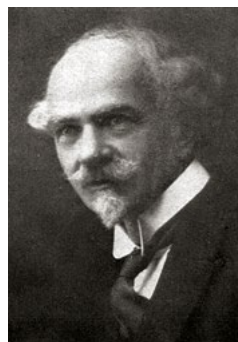
25. 4. 1996 (30 let)

Severního pólu dosáhl **první ryze česká polární expedice**. Výprava, které se účastnil známý polárník Miroslav Jakeš spolu s dalšími členy, došla na pól pěšky po vlastní ose. Před touto expedicí stanul na severním pólu jako vůbec první Čech Miroslav Jakeš v roce 1993.

Výtvarník Bohumír Jaroněk (160 let)

Vynikal nad svými sourozenci a odmala udivoval svými výtvarnými schopnostmi. Věnoval se malbě, ale i grafice, majolice a dřevorytům. Založil Valašské muzeum v přírodě.

Narodil se 23. dubna 1866 ve Zlíně v rodině barveníka Františka Jaroňka a Nepomuceny, roz. Hanáčíkové. Vystudoval odbornou školu pro zpracování dřeva ve Valašském Meziříčí. Zkusil štěstí ve Vídni, ale nakonec začal pracovat jako návrhář majoliky v Kopřivnici. Poté působil sedm let v Budapešti jako dekorátér i kolorista a následně se dostal do Egypta (1896–1900). Procestoval Sýrii, Turecko, Řecko, Itálii a další. Návratem na „rodinou hroudu“ a spoluprací se svými sourozenci ve společném ateliéru ve Valašském Meziříčí se posouvaly jeho tvůrčí výsledky na další úroveň. Stal u zrodu Sdružení výtvarných umělců

Bohumír Jaroněk, Album reprezentantů všech oborů veřejného života československého, 1927

Štramberk Trúba, Bohumír Jaroněk, asi 1904

moravských. Po přestěhování rodiny do Rožnova pod Radhoštěm přešel k výrobě dřevěných truhel, hraček, kabelek i dalších předmětů a postupně přidával malíru keramiky a porcelánu.

Při výzdobách interiérů spolupracoval s Dušanem Jurkovičem. Kromě osobních aktivit se angažoval v kulturním a společenském dění, což vedlo přes různé peripetie k založení Valašského muzea v přírodě (1925). Cílem bylo vytvoření sbírek lidové architektury. Nemalou částkou k rozjezdu projektu přispěl i sám arcivévoda František Ferdinand. Muzeum zahájilo činnost přehlídkou lidových

zvuků, písní a tanců pod názvem Valašský rok 1925. Bohumír Jaroněk zemřel 18. 1. 1933 ve Zlíně a pochován byl na Valašském Slavíně v Rožnově pod Radhoštěm.

-liban-

Všech ševců král (150 let)

Jméno **Tomáš Baťa** zná dnes snad každý. Z ničeho vybudoval světové obuvnické impérium a stál v čele „svého“ města jako starosta. Úspěšný vizionář inspirující další podnikatele.

Tomáš Baťa, 20. léta 20. století

Socha Tomáše Bati v parku před Společenským domem v Otrokovících

Na svět přišel 3. dubna 1876 ve Zlíně a od útlého věku prokazoval obchodní talent spojený s velkou pracovitostí. Zásadní zkušeností pro něj byl půlroční pobyt v USA a osvojení si nových metod práce, výroby a řízení, které po návratu postupně aplikoval ve Zlíně. Vsadil na plátěnou obuv vyráběnou ve velkých sériích – a produktivita i prodeje šly

rychle nahoru. Po smrti otce v roce 1908 se Tomáš stal jediným vlastníkem a firmu dál rozvíjel. Zlomovým momentem byly dodávky pro armádu během první světové války – počet zaměstnanců se tehdy zvýšil na desetinásobek a vyrobilo se až 6 000 párů denně. Po válce přišla krize, ale Baťa expandoval do ciziny, firma se stala globální a v jeho závodech

se vyráběly desítky tisíc párů obuvi denně. Tomáš Baťa byl v roce 1923 zvolen starostou Zlína, což znamenalo počátek prudkého rozvoje města a realizaci urbanistických plánů včetně bydlení a různých sociálních služeb pro zaměstnance. Impérium se postupně rozšiřovalo o průmysl chemický, gumárenský, textilní, přibýly filmové ateliéry, hotely, vědecké ústavy atd. Je to k nevíře, co dokázal ovlivnit a kolika projektům dal impuls. Bohužel 12. července 1932 ho jeho letadlo Junkers F 13 nedopravilo do Švýcarska na otevření nové pobočky. Baťa zahynul i se svým pilotem. Pohřben byl na Lesním hřbitově ve Zlíně. V jeho stopách pokračovali nevlastní bratr Antonín, ředitel Hlavníčka, Vavrečka a syn Tomáš.

-babok-

1911 (115 let)
Václav Čtvrtek
* 4. 4. 1911
† 6. 11. 1976
český spisovatel, autor příběhů o Rumcajsovi, víle Amálce a kocouru Damiánovi

1911 (115 let)
Marie Kettnerová
* 4. 4. 1911
† 28. 2. 1998
česká stolní tenistka, přivezla 23 medailí z MS

1921 (105 let)
Pavel Vranský
* 29. 4. 1921
† 24. 6. 2018
český letec a bojovník od Tobruku

Skautský Táta (125 let)

Do rodiny prostějovského krejčího Františka Plajnera a jeho manželky Jenovéfy se 5. dubna 1901 narodil syn Rudolf. Budoucí pedagog a skaut známý pod přezdívkou Táta.

Po dokončení studií na Zemské reálce v Prostějově (1919) byl přijat ke studiu elektroinženýrství na technice v Brně, ale později přešel na Přírodovědeckou fakultu UK v Praze, kde v roce 1924 dokončil studia matematiky a fyziky. Následně se věnoval pedagogické činnosti. Počátky té skautské sahají do roku 1916, kdy vstoupil do družiny vedené Jiřím

Rudolf Plajner ve skautské uniformě

Památník Rudolfa Plajnera na Hostýně

v Holešově nastoupil 1. 9. 1929 a dál aktivně působil ve skautském hnutí jako zemský náčelník Junáka a od roku 1938 jako náčelník Československého Junáka. V době okupace působil v protifašistickém odboji a byl vyslýchán

Plajner, nositel nejvyššího skautského vyznamenání (Řád stříbrného vlka), v Lukách pod Medníkem. Zemřel v Praze 23. 6. 1987 a pohřben byl na Vyšehradském hřbitově.

-mf

Nezaměnitelný umělec (100 let)

Český sochař, grafik, restaurátor a pedagog Olbram Zoubek se narodil 21. dubna 1926 v Praze do rodiny bankovního úředníka a učitelky. Významně se zasloužil o rozvoj české architektonické plastiky.

K profesi sochaře se dostal po soukromém studiu modelování a kamenosochařství a posléze na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze (1945–1952). Po škole začal pilně tvořit, účastnil se různých soutěží a stal se ve svém oboru úspěšným. Zaměřil se také na restaurátorskou práci, zejména renesanční a kamenné plastiky. V lednu 1969 vytvořil posmrtnou masku Jana Palacha a navrhl náhrobek, který byl záhy Státní bezpečností odstraněn. Zoubek se stal nepohodlným režimu a nemohl vystavovat. V letech 1974–1991 pracoval jako restaurátor na zámku

Olbram Zoubek, 2012

Retrospektivní výstava Olbrama Zoubka v Jízdnárně Pražského hradu, 2014

v Litomyšli, kde je v současnosti umístěn soubor jeho soch a plastik. Sochařině se věnoval i v pokročilém věku, vytvořil např. Památník obětem komunismu na pražském Újezdě, sochu Milady Horákové na Smíchově nebo sochu faráře Josefa Toufara v Zahradce u Havlíčkova Brodu. Zoubkova největší

retrospektivní výstava se uskutečnila roku 2014 v Jízdnárně Pražského hradu. V roce 2015 byl oceněn titulem Rytíř české kultury. Jeho první ženou se stala sochařka Eva Kmentová, se kterou měl dvě děti, dceru Polanu a syna Jasana, také sochaře. Po její smrti se oženil s Marií Edlmanovou a narodila se jim dcera Eva. Olbram Zoubek zemřel 15. 6. 2017 v Praze ve vysokém věku 91 let. Jeho popel byl rozptýlen v Praze na Olšanských hřbitovech a v Litomyšli.

Alice Brabrcová

1936
(90 let)
Jan Sokol
* 18. 4. 1936
† 16. 2. 2021
český filozof,
překladatel,
vysokoškolský
pedagog a politik

1946
(80 let)
Oldřich Macháč
* 18. 4. 1946
† 10. 8. 2011
český hokejový
obránce,
reprezentant
ČSSR

1951
(75 let)
Jana Robbová
* 4. 4. 1951
† 4. 8. 1996
česká zpěvačka
populární hudby

Historia magistra vitae

28. 4. 1316 (710 let)

Jan Lucemburský udělil **Staroměstským** předkupní **právo na dříví** připravené k podskalskému dřevnímu trhu. Pražští měšťané získali za jeho vlády významná práva, která stabilizovala správu města. Toto právo je nejstarší dochovaný originál královské listiny v Archivu hlavního města Prahy.

28. 4. 1346 (680 let)

Karel IV. získal **podporu** papeže Klementa VI. **pro své zvolení římským králem**, zejména díky jejich úzkým vazbám z francouzského dvora a papežově snaze sesadit Ludvíka Bavora. Papež aktivně podporoval jeho kandidaturu a vyzval kurfiřty k nové volbě, která proběhla v červenci 1346.

28. 4. 1421 (605 let)

„Pražané s Janem Žižkou **oblehli město Chrudim**. Měšťané, znajíce, že se neobrání, poddali se Pražanům. A tu netoliko čtyři artykule pražské přijali, ale i klášter Matky Boží v městě sami rozbořili.“ (Kalendář historický národa českého, Daniel Adam z Veleslavína, str. 400)

30. 4. 1856 (170 let)

Český hudební skladatel, varhaník a dirigent **Jindřich Hartl** (Dobromil Tvrdovič) se narodil 30. 4. 1856 ve Staré Pace († 11. 9. 1900). Jako varhaník a ředitel kůru zkomponoval velké množství chrámové hudby. Vedle toho složil několik oper, operet a orchestrálních a komorních skladeb.

30. 4. 1916 (110 let)

V noci na 30. 4. 1916 (některé zdroje zmiňují i rok 1915 jako součást tehdejšího Rakousko-Uherska) byl zaveden **v českých zemích poprvé letní čas**. Důvodem byla úspora energie pro válečný průmysl. Následně byl zaveden za druhé světové války (1940–1949) a od roku 1979 platí trvale.

Lysá nad Labem

1291–2026 | 735 let

Lysá nad Labem, 1914, sbírka P. Fiedlera

Zmínka o osídlení se objevuje v Kosmově kronice, napsané pravděpodobně mezi lety 1119 až 1125. V lokalitě se nacházelo významné slovanské hradiště. Hrad s okolními pozemky pak sjednotila královna Guta, manželka Václava II., vydáním listiny z roku 1291.

Turistické informační centrum
 Husovo nám. 23/1, 289 22 Lysá nad Labem
 ☎ +420 734 512 952
 @ info@tidysa.cz

www.mestolyasa.cz

foto © www.cz-mesta.eu

Jdi do Prčic! (60 let)

Často mě tato slova napadají v autě nebo po zapnutí televize. Pravdou ale je, že se mi toto dnes již něžné vybidnutí několikrát osvědčilo. Přitom jít do Prčic, to je výzva.

Historicky první ročník dálkového pochodu Praha–Prčice se konal 17. dubna 1966 a účastnilo se ho 469 dálkoplazů. Odměnou jim byla stužka. Celkem se konalo 58 ročníků, výjimkou byly pouze covidové roky 2020 a 2021. Stužka za pochod se dávala do roku 1969, 1970 to byla kovová ryba, 1971 obtisk, 1972 textilní erb, 1973 kovová bota, 1974 textilní bota, 1975 a 1976 kovová bota (76 zlatá), 1977, 1978, 1979 plastová bota hnědá, zelená a červená. V roce 1980 to byl kovový odznak – spartakiádní štít zlato-bilo-zelený a v roce 1981 plastový štít modrobílý. V letech 1982–2004 to byla plastová bota v různých barvách, 2005 bota kovová a od

roku 2006 do roku 2025 opět plastové boty různé barvy. Aktuálně nabízí 21 tras: Týnec nad Sázavou (44 km), Pikovice (50 km), Čerčany (48 km), Benešov (42 km), Bystřice u Benešova (35 km), Olbramovice (35 km), Votice – dětská trasa (23 km), Střeziměř (36 km), Tábor (30 km), Tábor (43 km), Mladá Vožice (36 km), Sedlčany (32 km), Milevsko (31 km), Milevsko (40 km), Petrovice (30 km), Miličín – vozíčkářská trasa (13 km), Praha cyklo (74 km), Milevsko cyklo (66 km), Tábor cyklo (74 km) a Tábor cyklo – dětská trasa (61 km). Ročník 59. se půjde 16. 5. 2026. Pořadatelem je odbor KČT Praha–Prčice.

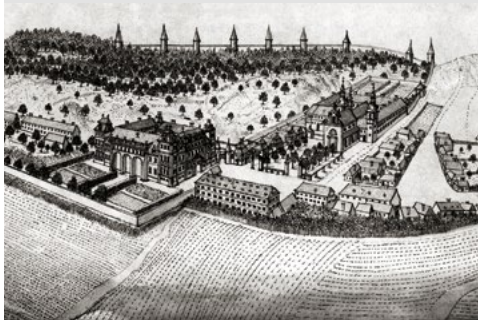
Alois Rula

foto © Wikimedia Commons, autor cs:Šití

Kosmonosy

1186–2026 | 840 let

Kosmonosy, F. B. Werner, pol. 18. stol.

První osídlení oblasti proběhlo přibližně před 7 000 lety a první písemná zmínka o Kosmonosech je uvedena v listině z roku 1186, kterou kníže Bedřich daroval tuto ves řádu johanitů. Ti pak v místě pravděpodobně vystavěli kamenný kostel sv. Martina.

Město Kosmonosy
 Debřská 223/1, 293 06 Kosmonosy
 ☎ +420 326 719 060
 @ sekretarka@oukosmonosy.cz

www.kosmonosy.cz

foto © www.cz-mesta.eu

Winter je boží!

Kdo by neznal Nezbedného bakaláře, nesmrtelný příběh o rakovnickém pivu, ale hlavně o marném zápase proti lidské zlobě a hlouposti! Slavnou povídku z renesančního Rakovníka napsal v roce 1883 Zikmund Winter, od jehož narození uplyne v letošním roce 180 let.

Zikmund Winter (1846–1912) byl středoškolský učitel, historik a spisovatel. Narodil se v Praze, ale literárně přišel na svět až ve středočeském Rakovníku, kde deset let učil na místní reálné škole (1874–1884). V Rakovníku se stal z neznámého kantora uznávaným znalcem české historie a populárním spisovatelem historických příběhů. V Rakovníku napsal své první historické povídky, své jedinečné Rakovnické obrázky.

Zikmund Winter patří k Rakovníku jako pění na dobře vychlazené rakovnické pivo. Jeden bez druhého zkrátka nemohou být. Wintroví pomalu táhne na dvě stě, ale pořád je boží. Přesvědčte se o tom sami při některé z letošních akcí, které vděčný Rakovník připravil k počtě Zikmunda Wintera u příležitosti 180. výročí jeho narození.

Místní ochotníci sehraji pod širým nebem divadelní hru podle Wintrový povídky Nezbedný

bakalář, chystají se přednášky i komentované vycházky po stopách Zikmunda Wintera a jeho rakovnických povídek, výstava „Winter je boží!“ nebo promítání filmu Nezbedný bakalář. Slavného spisovatele připomeneme i zvláštní vydání letošních turistických novin Objevujte Rakovník!, speciální turistické razítko, jedinečná edice rakovnického piva Bakalář nebo hra pro děti Sigi na sto-pě Zikmunda Wintera.

Objevte Wintřův Rakovník. Přehled akcí k 180. výročí Wintrový narození najdete na webu a facebooku Informačního centra Rakovník.

Městské informační centrum Rakovník
 www.infocentrum-rakovnik.cz

Festival loutek v kulisách, které pamatují staletí

Den plný pohádek a fantazie v historickém centru Tábora

Circus Barbar (Zuzana Smolová) přiváží do Tábora „Loutkoviště“ – v současnosti největší interaktivní prostor svého druhu v regionu. Na rozdíl od běžných představení zde děti i dospělí dostávají k dispozici 5 sad profesionálních loutek (přibližně 60 kusů) a několik propracovaných scén. Z pozorovatele se stáváte loutkohercem, scénografem i režisérem. Je to prostor, kde si můžete na vlastní kůži vyzkoušet, jak náročné i krásné je vdechnout dřevu život.

Nad hlavami návštěvníků se budou tyčit dvě monumentální pohyblivé obří loutky uskupení Kvelb, které svou velikostí berou dech. Jako protíváha k těmto gigantům působí historický pohádkový kolotoč pana Haška, jehož vrzání a klasické tvary vyvolávají u rodičů a prarodičů vlnu čisté nostalgie. V Divadelním ateliéru Divadla Studna se festival mění v tvůrčí dílnu. Návštěvníci si zde mohou vyrobit vlastní masky a maňásky, které si pak odnesou domů jako trvalou vzpomínku. Edukativní rozměr doplňuje pohádkový kvíz a výstava loutek.

Tradiční dovednosti pak prověří „Veselé hruhraní“ Divadla EMILLlon:

Pohádkové výzvy | Zachraň princeznu · Loupežníci · Cestička k domovu

Postřeh a šikovnost | Házení kroužků · Rybí prsty · Loutkový trenážér

Poznávání a kreativita | Poznej zvířátka · Dokresli obrázek

Tábor opět hostí festival loutkového divadla Loutkohrátky, který se bude odehrávat v sobotu 25. dubna na malém historickém náměstí, jež se promění v kouzelný svět loutek. Konat se zde bude již osmý ročník festivalu s pestrým programem pro děti i dospělé.

Program na hlavním pódiu v podání Divadla Kubko letos sází na neuvěřitelný technický a žánrový rozptyl. „Pirátská pohádka“ vás vtáhne do děje syrovým zvukem živých nástrojů – uslyšíte cistru a baskytaru, které dodávají příběhu námořnický říz. Poté se však atmosféra dramaticky promění s „Africkou pohádkou“. Kouzelné loutky řezbáře Matěje přinesou Afriku až k vám a vy se stanete její součástí.

Přítomna bude i pohodová kavárnička. Zatímco děti v zápalu kreativity barví své první maňásky nebo řeší kvízové otázky, rodiče mají konečně prostor si vydechnout, dát si kvalitní kávu a v klidu sledovat ten barevný rej kolem. Právě tento servis dělá z kulturní akce skutečně pohodový rodinný výlet.

Více na
www.visittabor.eu

Kolín

1261–2026 | 765 let

Kolín v roce 1803, J. A. Venuto

První zmínka o Kolíně je v listině z 8. září 1261, kterou Přemysl Otakar II. uděluje městu Přelouči stejná práva a svobody, jako mají města Kolín a Kouřim. Město bylo známo jako Colonia Nova ad Albim.

Městské informační centrum
Na Hradbách 157, 280 02 Kolín
☎ +420 321 712 021
☎ +420 774 138 197
@ mic@mukolin.cz

www.kolinzije.cz

Židovské památky Spáleného Poříčí

Židé se ve městě usídlili po třicetileté válce na konci 17. století, kdy byli povoláni vrchností, aby pozvedli místní ekonomiku. Vybudovali zde synagogu, školu i nemocnici, provozovali mnoho obchodů nejen v malém ghettu, ale i v sousedství s křesťany.

Dodnes se zachoval cenný hřbitov se 199 náhrobky barokního a klasicistního typu. Poslední pohřeb se zde konal v roce 1936. Hřbitov je obnovený, upravený a volně přístupný. Synagoga byla zbořena na konci 2. sv. války, na jejím místě dnes stojí památník soužití Židů a křesťanů. Na památku spoluobčanů,

Synagoga před rokem 1945

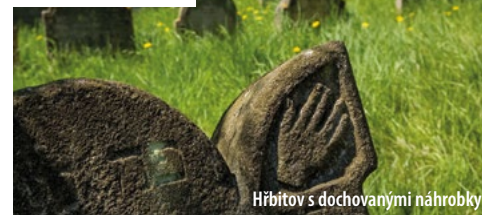
trpících za holocaustu, je ve městě instalováno zatím sedm Stolpersteinů (český kameny zmizelých, doslova přeloženo „kameny, o které je třeba klopytnout“) s jejich jmény.

Hřbitov s dochovanými náhrobky

Stolpersteiny Bertě a Valerie Ledererových

☎ +420 605 368 410
@ infocentrum@spaleneporici.cz
www.spaleneporici.cz

Dačice zvou do nových muzejních expozic

Sen se stal skutečností. Tak lze nazvat okamžik, kdy městské muzeum a galerie po rozsáhlé rekonstrukci opět přivítaly své návštěvníky.

Desítky let staré expozice se proměnily v moderní sály, které představují místní historii a tradice. Také galerijní část se má čím pochlubit. Víte, že v dačickém muzeu je k vidění jedna z největších sbírek grafické tvorby Maxe Švabinského?

Muzeum sídlí v jižním křídle Státního zámku Dačice. Tabulky s nápisem „Nedotýkat se“ u nás nenajdete. Naopak, připravili jsme pro vás spoustu interaktivních prvků. V sálech jsou desítky zásuvek,

keré zvou k otevření a prozkoumání jejich obsahu. Můžete si virtuálně prolistovat Dačický graduál, prohlédnout model města s videomappingem, ověřit své znalosti za pomoci her a kvízu, zaposlouchat se do zvukových efektů nebo rozeznít dendrofon.

Milovníky umění jistě potěší prohlídka galerijní části, ve které představujeme díla Maxe Švabinského, Františka Bílkovského a Michaela Floriana.

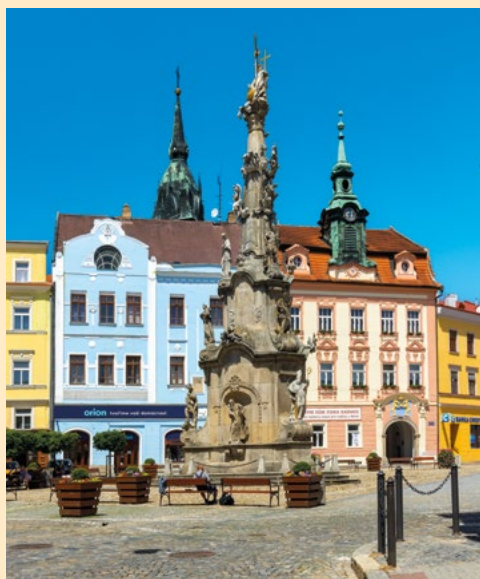
Dačice

Městské muzeum a galerie Dačice
Havlíčkovo nám. 85, 380 01 Dačice
☎ +420 384 422 493
@ muzeum@muzeumdacice.cz
www.muzeumdacice.cz
www.dacice.cz

Po stopách úzkokolejky

Jindřichův Hradec láká na návrat vlaků do provozu. Ale také na jejich kouzelný svět v miniatuře.

Úzkokolejka znovu ožívá a láká do krajiny

Po letech odluky se do malebné krajiny Jindřichohradecka vrací to, co k ní neodmyslitelně patří – úzkokolejná železnice. Od velikonočního víkendu se znovu rozjíždějí pravidelné vlaky z Jindřichova Hradce směrem na Novou Bystřici a Obrataň.

Návštěvníky čeká víkendový provoz, během něhož bude motoráček vyrážet třikrát denně a nabídne pohodový způsob, jak objevovat krásy České Kanady i přilehlé Vysočiny. Jízda úzkokolejkou

není jen přesunem z bodu A do bodu B – je to zážitek, návrat v čase a možnost vnímat krajinu jinak, pomaleji a intenzivněji.

Za obnovením provozu stojí stovky hodin práce dobrovolníků, podpora měst i tisíců nadšenců. Právě díky nim se podařilo vrátit úzkokolejce její místo v krajině – místo, které si za desetiletí své existence pevně vybudovala.

Modelové kolejiště: příběh železnice v miniatuře

Zážitek z jízdy vlakem si můžete v Jindřichově Hradci prodloužit i mimo koleje. Ve Výstavním domě Stará radnice vás čeká fascinující modelové kolejiště, které přibližuje svět železnice v detailním a hravém provedení. Tato celoroční expozice zaujme nejen děti, ale i dospělé – propracované scénérie, pohyb vlakových souprav i drobné detaily vytvářejí dojem živého světa v malém měřítku.

Nová sezona přinese ještě víc. Expozice se rozšíří o tematickou část věnovanou právě úzkokolejce. Návštěvníci tak uvidí modelové ztvárnění známých stanic, zastávek i typické „splátky“ kolejí. Naznačeny budou také tratě směřující na Obrataň a Novou Bystřici – tedy přesně ty, po nichž se mohou vydat i ve skutečnosti.

Právě toto propojení reality a modelu dělá z návštěvy Jindřichova Hradce výjimečný zážitek. Nejprve se projedete skutečnou úzkokolejkou krajinou a poté ji objevíte znovu – tentokrát v miniatuře, s důrazem na detail a příběh.

 Jindřichův
Hradec

Více na
infocentrum.jh.cz
uzkokolejky.cz

Vlčí mák je symbol vzpomínky na válečné veterány a padlé vojáky, především z 1. světové války, nošený 11. 11. na Den válečných veteránů

Slavná bitva u Zborova, ve které naši vojáci ukázali sílu národa bojujícího za svá práva, ale především ovládnutí Transsibiřské magistrály v létě roku 1918 ukázaly celému světu, že i malý národ dokáže velké věci. A právě tento příběh vypráví unikátní souprava historických vozů, která provádí své návštěvníky lety 1914-1920 a připomíná příběhy našich pradědů. Samotná myšlenka pojízdného muzea vznikla již v době první republiky, kdy legionáři ukazovali v historických vozech, jak oni sami během světové války žili a navazovali na osvědčený vzdělávací model Jana Amose Komenského. Tohoto modelu pak využila Československá obec legionářská, která v průběhu let 2012–2015 zakoupila a postupně zrekonstruovala více než deset historických vozů. Pečlivě vybrané vozy se tak

Legiovlak – nejúspěšnější pojízdné muzeum v republice

Již podvanácté vyrazí napříč naší republikou legionářský vlak. Připomíná jedno z nejslavnějších období našich dějin, kdy byli naši vojáci známí po celém světě.

Legiovlak s historicky věrným doprovodem

Jedeme dál, do další zastávky v dalším městě

V Kouřimí

Zastavení v Zábřehu

Souprava Legiovaku je neuvěřitelně členitá

staly jakými průřezem toho, co museli legionáři v Rusku sami organizovat. Návštěvníci Legiovaku po zhlédnutí úvodního dokumentu v promítacím voze pokračují do nejtypičtějšího vozu našich dobrovolníků, takzvané Těplušky. Právě tento vůz byl de facto domovem těchto statečných mužů, měli zde své postele, kamínka a v těchto vozech

návštěvníci kromě zakoupení odborné literatury a upomínkových předmětů též zjistit, zda jejich předek v legiích nesloužil. Databáze čítající více než 130 000 záznamů se tak pravidelně stává zdrojem zajímavých informací, kterou na oplátku návštěvníci aktivně doplňují. Díky jízdě Legiovaku se tak každý rok zaznamená několik tisíc fotografií

Co vše víte i nevíte o...

1. Českoslovenští legionáři se účastnili v letech 1914–1920 bitev téměř po celém světě. Především jaké legionáře připomíná Legiovlak?

- a) francouzské
- b) ruské
- c) italské

2. Naši legionáři v Rusku ovládli na podzim roku 1918 téměř celou Transsibiřskou magistrálu. Kolika vlaky, tzv. Ešalony, naši vojáci disponovali?

- a) 24 vlaky složenými téměř z 1 000 nákladních a osobních vozů
- b) 259 vlaky složenými z přibližně 11 000 vozů
- c) 1 202 vlaky, které postupně odvezly na 70 000 vagonů

3. Kdy se vrátil poslední transport legionářů do Evropy?

- a) 28. října 1918 připlul po Labi do Mělníku
- b) 1. května 1919 do Cuxhavenu
- c) 11. listopadu 1920 do Terstu

Své odpovědi nám pošlete do 10. dubna z www.kampocesku.cz/souteze. Deseti autorům správných odpovědí zašle Muzeum čs. legií a projekt Legiovlak zajímavé ceny.

Legiovlak zavírá, přichází soumrak

prožili někteří i více než dva roky svého života, než v roce 1920 opustil poslední transport přístavní město Vladivostok. Prohlídka pak pokračuje přes salonní vůz, který reprezentuje ubytování našich důstojníků, přes vůz štábní až do zdravotnického vozu. Postupně pak návštěvníci projdou též vozem kovářským, poštovním, krejčovským až do obrněného vozu, kde si mohou prohlédnout výzbroj našich legionářů v podobě těžkých kulometů, ale také děla ráže 76,2 mm. Prohlídka končí v takzvané Plukovní prodejně, kde si mohou

Legiovlak, pojízdné muzeum, Praha-Radotín

do této databáze a co více, přibude i několik stovek dobových artefaktů do Muzea čs. legií. Pokud jste ještě Legiovlak nenavštívili, máte letos jedinečnou příležitost tak učinit, a to v rámci jeho pouti po krajských městech v roce 2026. Zda bude Legiovlak pokračovat i v dalších letech, nyní není jisté, takže nepromarněte tuto jedinečnou příležitost.

Vstupné do Legiovaku je zdarma – dobrovolné.

Více na www.legiovlak.cz

Objev dějiny Českého lesa

Český les se může pochlubit hned několika „nej“ – a to nejen díky zachovalé přírodě, ale i historickým památkám. Vydejte se po stopách dávných příběhů, šlechtických rodů i legend, které dodnes ožívají v kamenných zdech hradů a zámků.

Hrad Přimda

Hrad Přimda

Nejstarší kamenný hrad v Čechách letos slaví úctyhodných 900 let. Monumentální zřícenina, tyčící se nad krajinou, patří k nejvýznamnějším románským památkám u nás. Hrad je celoročně volně přístupný, v letních měsících pak nabízí komentované prohlídky s průvodcem. Město Přimda zve 29. a 30. května na velkolepé slavnosti. Návštěvníci se mohou těšit na návrat do historie plné rytířů, sokolníků, dobové hudby i zábavy pro děti.

Hrad a zámek v Poběžovicích

Památka v Poběžovicích se může pochlubit skutečně výjimečným „nej“. Ve své historii byla domovem první Japonky žijící v Evropě, která zde žila se svou rodinou. Její syn byl zakladatel Panevropského hnutí, předchůdce myšlenky dnešní Evropské unie. Právě tomuto mimořádnému příběhu je věnována vnitřní expozice, která propojuje evropské i japonské dějiny a připomíná silné osobnosti spojené s tímto místem. V zámeckém parku najdete japonskou zahradu.

Hrad a zámek v Poběžovicích

Hrad a zámek v Boru

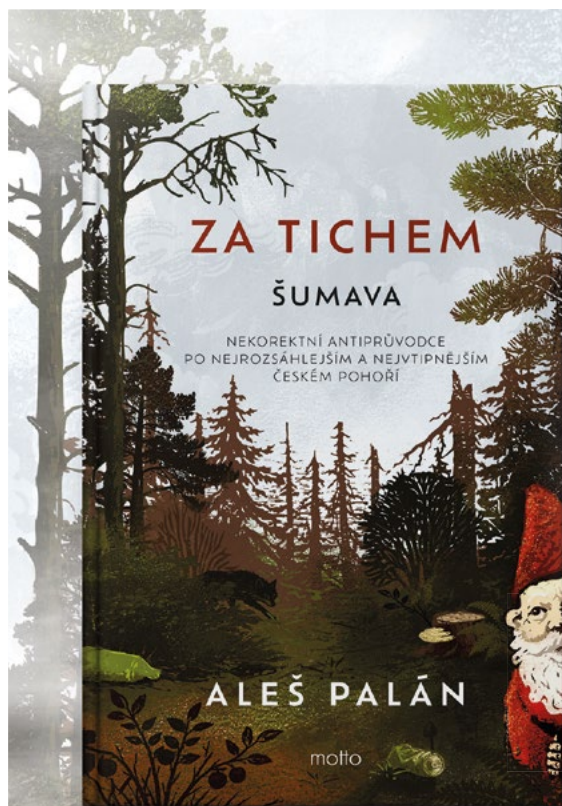
Hrad a zámek v Boru

Původně gotický hrad ze 13. století, sídlo rodu Švamberků, dnes nabízí expozice, výhled z věže i procházku zámeckým parkem s povalovými chodníčky a discgolfovým hřištěm. Zámek je spojený s tajemnou legendou, která poukazuje na otisky dlaní v kapli, příběh se dozvíte během prohlídky zámeckého okruhu. Pro rodiny s dětmi jsou připraveny i speciální dětské prohlídky.

[Facebook: nasceskyles](https://www.nasceskyles.com)
[Instagram: nasceskyles](https://www.nasceskyles.com)
www.ceskyles.eu/co-navstivit/

foto © Matouš Horáček; archiv zámek Poběžovice

ŠUMAVA OČIMA ALEŠE PALÁNA

Nekorektní antiprůvodce po nejrozsáhlejším a nejtípnějším českém pohorí

Šumava tajemná, romantická a umírající? Tak ji znají všichni. Co takhle Šumava k smíchu? Právě do ní vás zavede Aleš Palán, známý jako Ten, který mluvil se samotáři. O Šumavě napsal knihu rozhovorů, esejů i román. Chyběl mu už jen ten průvodce. V něm se dozvíte i to, co jste vědět nechtěli.

OSOBNÍ
PRŮVODCI
KRAJINOU
A TICHEM

motto

PALMKNIHY.CZ

Zpívající fontána s kolonádou

Kolem květin k pramenům

Závěr měsíce pak přinese jeden z nejkrásnějších lázeňských okamžiků – zahájení provozu Zpívající fontány. Spojení hudby, světla a vody každoročně přitahuje návštěvníky z celé Evropy a je symbolem začínající lázeňské sezony.

Přijďte do Mariánských Lázní přivítat jaro. Projděte se rozkvetlými parky, ochutnejte lázeňské oplatky a užijte si město, kde tradice, kultura i příroda tvoří dokonalou jarní atmosféru.

Jaro a Velikonoce v Mariánských Lázních

Duben je v Mariánských Lázních časem, kdy se lázeňské město probouzí do jara. Parky se začínají zelenat, kolonáda ožívá prvními návštěvníky a ve vzduchu je cítit svěží lázeňská atmosféra. Přijďte si ji užít také – ať už na víkend, nebo na několik dní. S partnerem, s rodinou nebo třeba jen tak za kulturou a klidem. Nudit se rozhodně nebudete.

Zpívající fontána

Jarmění Mariánek

Velikonoční svátky přinesou do lázní pestrý program. Kolonáda se zaplní stánky tradičního velikonočního jarmarku, kde najdete řemeslné výrobky, jarní dekorace i regionální dobroty. Chybět nebudou ukázky lidových tradic ani program pro děti.

Jedním z nejoblíbenějších zážitků bývá Velikonoční vlak, který láká malé i velké cestovatele na sváteční jízdu. Rodiny s dětmi si tak mohou užít nevědní výlet a atmosféru železniční nostalgie.

Velikonoční čas doplní také hudba. Slavnostní koncert připravuje Západočeský symfonický orchestr, další koncerty i divadelní představení nabídne městské divadlo. Dům Chopin zve na komentované prohlídky i filmový klub, takže o kulturní zážitky nebude nouze.

Ani mimo svátky dubnový program nezahálí. Návštěvníci mohou vyrazit na komentované procházky, přednášky, taneční večery nebo sportovní akce – například závod v lukostřelbě. Rodiny s dětmi potěší jarní programy a společné vítání jara.

Kvetoucí lázeňské parky

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Kde se koná velikonoční jarmark v Mariánských Lázních?

- a) na Hlavní třídě
- b) na lázeňské kolonádě
- c) v městském parku

2. Který orchestr připravuje velikonoční koncert v Mariánských Lázních?

- a) Karlovarský symfonický orchestr
- b) Pražský komorní orchestr
- c) Západočeský symfonický orchestr

3. Která oblíbená atrakce zahajuje na jaře svůj provoz v Mariánských Lázních?

- a) lanovka na Krakonoš
- b) Zpívající fontána
- c) rozhledna Cibulka

? Své odpovědi nám pošlete do 10. dubna z www.kampocesku.cz/soutez. Deset autorů správných odpovědí obdrží od Infocentra Mariánské Lázně voucher na rodinné vstupné na šifrovací hru „Nedohrané nockturno“ v Domě Chopin.

 Mariánské Lázně

 Karlovarský kraj

Infocentrum Mariánské Lázně, s. r. o.
 ☎ +420 777 338 865
 @ info@marianskelazne.cz
 www.marianskelazne.cz

Kláster v Ostrově

1666–2026 | 360 let

Piaristická kolej, před 1929

V západní historické části města Ostrova se rozkládá klášterní areál, postupně budovaný od roku 1644. Jednou z jeho staveb je kolej řádu piaristů, kterou založila 6. května 1666 věvodkyně Anna Magdaléna Sasko-Lauenburská.

IC Zámek Ostrov

Jáchymovská 1, 363 01 Ostrov

+420 354 224 950

+420 724 116 740

ic@ostrov.cz

www.icostrov.cz

foto © www.cz-mesta.eu

20. výročí
konání Krajinné výstavy
Cheb – Marktredwitz

20jähriges
Jubiläum der Gartenschau
Cheb – Marktredwitz

2006-2026
MARKTREDWITZ
CHEB EGER
Grenzenlose Gartenschau
Krajinná výstava bez hranic

www.krajinka2026.cz/de

23. – 24. 5. 2026

Horský areál v Lesné v Krušných horách „V NOVÉM“

Krásná příroda, příjemné prostředí, zajímavé zážitkové akce, historie Krušnohoří a kulinařské dobroty... I tak by se dal specifikovat Horský areál Lesná, který se nachází na vrcholcích Krušných hor na rozhraní okresů Chomutov a Most. Zázemí areálu prošlo v rámci projektu Nový START turistiky bez hranic, podpřeného z programu Interreg Česko – Sasko 2021–2027, nákladnou proměnou.

Budování aktivní zóny – šachovnice

Dvě stávající repliky dobových budov byly propojeny návší tvořenou sedmi prezentačními stánky, které suplují místo setkávání „krušnohorský rynek“. Vznikla odpočinková zóna lemovaná dřevěnými sochami zvěrokruhu z rukou místního řezbáře a také aktivní zóna s šachovnicí a posezením,

kteřá se mimochodem stala nejvýše položeným šachovým amfiteátrům v České republice a možná i ve střední Evropě. Krušnohorské muzeum tak dostalo podobu propojeného celku, který bude jistě nejen pro nové návštěvníky areálu nadregionální atraktivitou. Pokud tedy hledáte nový cíl pro svůj výlet, neváhejte a navštivte nás v Krušných horách. Třeba vás motivují naše plánované akce, na které vás srdečně zveme.

Akce pro veřejnost v roce 2026

- 04/2026 Krušnohorský velikonoční jarmark
- 04/2026 Cykloproježděky s průvodcem
- 05/2026 Sherpa Cup – 20. ročník
- 05/2026 Zahajovací venkovní šachový turnaj
- 05/2026 Běžím Krušnohořím
- 06/2026 Pohádková Lesná
- 06/2026 Den řemesel
- 07/2026 Sochařské sympozium
- 07/2026 Beyond Boudaries Discgolf League 2026

- 09/2026 Nominační mezinárodní závody psích spřežení
- 09/2026 Cykloproježděky
- 09/2026 Šachový turnaj
- 10/2026 Šlapání zelí a krušnohorské hudební slavnosti
- 11/2026 Pekařský den pro veřejnost
- 11/2026 I. adventní neděle
- 12/2026 Mikulášský den
- 12/2026 II. adventní neděle
- 12/2026 III. adventní neděle + Adventní koncert
- 12/2026 IV. adventní neděle
- 12/2026 Pekařský den pro veřejnost + Adventní koncert
- 12/2026 Křest kalendáře Krásy Krušnohoří, výlov vánočních kaprů

Více informací k akcím naleznete na našich webových stránkách a FB areálu.

Sachsen – Tschechien | Česko – Sasko

Horský klub Lesná v Krušných horách, z. s.
Svahová 32, 431 21 Boleboř
+420 476 000 164
info@horskyklublesna.cz
www.horskyklublesna.cz
www.horskyareal-lesna.cz

text a foto © Horský klub Lesná v Krušných horách, z. s.

Rozhledna Háj – jedna z Bismarckových věží

Rozhledna Háj: výhled, který stojí za cestu

Na samém západním okraji České republiky, nedaleko Aše, se tyčí kamenná rozhledna na vrchu Háj. Je to místo, které spojuje historii, krásnou přírodu i pestré možnosti výletů. Postavena byla v roce 1904 a dodnes patří k nepřehlédnutelným dominantám regionu. Zároveň se pyšní prvenstvím – je nejzápadnější rozhlednou v Česku.

Lezecká stěna v kempu

Pohoda v kempu

i sousedním Německu. Součástí projektu je také **turistická hra Bismarckova desítka**. Vydejte se po stopách těchto jedinečných rozhleden, navštivte všech deset míst, sbírejte razítka do speciální

Lesmistrova cesta

Bikecentrum Smrčiny

Po vystoupení na její vyhlídkový ochoz se návštěvníkům otevře široký panoramatický výhled. Za dobré viditelnosti dohlédnete na Krušné hory, Slavkovský les i hřebeny Smrčin, které obklopují celé Ašsko. Rozhledna je snadno dostupná – pěšky po značených trasách, na kole, ale i od nedalekého parkoviště. Právě díky své dostupnosti patří mezi oblíbené cíle rodin s dětmi, turistů i cyklistů.

Okolí rozhledny navíc nabízí mnohem víc než jen krásný výhled. Hned pod vrcholem začíná **Lesmistrova cesta** – interaktivní naučná stezka, která zábavnou formou přibližuje přírodu dětem i dospělým. Návštěvníci se na ní setkají s naučnými tabulemi, kuličkovou dráhou, dřevěnými herními prvky i odpočinkovými místy, která vybízejí k zastavení.

Milovníci aktivního pohybu mohou zamířit také na **ferratu Čertovy skály**. Nabízí nenáročné lezení s odměnou v podobě krásných výhledů. Díky své obtížnosti je vhodná i pro začátečníky, kteří si chtějí vyzkoušet první kroky na ferratě.

Celá oblast je zároveň rájem pro cyklisty. **Bikecentrum Smrčiny** nabízí síť singletrailů, které vedou lesní krajinou v okolí rozhledny. Trasy jsou přizpůsobené různým úrovním jezdců, takže si zde přijdou na své jak rodiny, tak zkušenější bikeři.

Zajímavým zpestřením návštěvy je venkovní výstava **Bismarckova desítka**, umístěná přímo pod rozhlednou. Přibližuje historii Bismarckových věží a zároveň inspiruje k dalším výletům po Česku

Ferrata Čertovy skály

brožury a objevujte krásu výhledů, krajiny i zajímavé historie.

Pokud se rozhodnete na vrchu Háj zůstat déle, přímo v areálu najdete **kemp s multifunkčním sportovním zázemím**. Nabízí příjemné a klidné prostředí přírody a je ideálním výchozím bodem pro objevování celého Ašska. Více na www.lesy-as.cz.

Rozhledna Háj tak není jen cílem krátké zastávky, ale místem, odkud můžete vyrazit za poznáním, odpočinkem i dobrodružstvím.

Informační centrum Aš
Hlavní 239/23, 352 01 Aš
☎ +420 777 468 233
@ infocentrum@info-as.cz
www.info-as.cz

Z České na Českou

1. etapa výroční stezky
Českým středohořím

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR vás zve na výlet do chráněné krajinné oblasti České středohoří. Jako připomínku 50 let od jejího vyhlášení pro vás připravila výroční stezku.

Panská skála

První etapa je dlouhá asi 11 km a zavede vás na pomezí tří chráněných krajinných oblastí – Českého středohoří, Lužických hor a Labských pískovců. Už dávno neplatí, že je v Ústeckém kraji špatné životní prostředí. Příroda je tu naopak velice pestrá a hostí mnoho vzácných rostlin a živočichů.

Trasa začíná v České Kamenici. Už ve středověku patřila k důležitým centrům obchodu. Z hlavního náměstí s dochovanými renesančními a barokními domy se vydejte po zelené turistické značce, která vás dovede přes Kamenický Šenov k národní přírodní památce Panská skála. Je to nejdéle chráněný geologický útvar u nás. Znáte ho můžete třeba z pohádky Pyšná princezna. V Kamenickém Šenově se nezapomeňte zastavit ve sklářském muzeu, navštívit ale můžete i malou expozici o zdejší železnici. V turistické sezóně doporučujeme svést se historickým vláčkem Šenovka. První etapa výroční stezky Českým středohořím končí na České skále neboli Češce, na kterou vás dovede modrá značka. Na vrcholu je vyhlídka a uvidíte tu stejné sloupcovité útvary jako na Panské skále.

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

snamidoprirody.cz

České středohoří – dílo přírody i člověka (50 let)

Strmé a vysoké kuželovité kopce, ostré skály, hluboké rokle, kaňon řeky Labe, neprostupné listnaté lesy, svěží pastviny i suché a horké stepi. To vše je České středohoří. Chráněnou krajinnou oblastí je již 50 let.

Oblík po ránu

Hlaváček jarní

Krajina Českého středohoří je mimořádně pestrá. Do dnešní podoby ji vytvarovaly přírodní živly během prudkých změn podnebí ve čtvrtohorách. Děšť a vítr postupně odnášely sypký materiál, až se odkryla tvrdá jádra starých sopek. Řeka Labe tu protéká hlubokým údolím a prodírá se prastarými skalami v části zvané Porta Bohemica. Řeka si zde ještě částečně uchovala přírodní ráz se štěrkovými náplavami.

Ideální přírodní podmínky lákaly do blízkosti řeky Labe v Českém středohoří lidi už v pravěku. Vznikala tu první sídla u nás a území se stalo

důležitou obchodní křižovatkou. Nejvýznamnější cesta vedla po Labi. Pro její ochranu vyrostly na kopcích a skalních ostrozích hrady. Navštívit můžete třeba Sukoslav, Střekov nebo Košťálov. Malebný ráz krajiny dotvářejí také roubené nebo hrázděné lidové stavby. Středohořský region významně ovlivnil člověk i tím, jak v krajině hospodařil. Sadařství, vinařství a další drobné zemědělské činnosti tu převládaly až do konce 50. let minulého století.

aopk.gov.cz

Nejnavštěvovanější památka Ústeckého kraje
→ 60 km od Prahy

Památník Tereziín

www.pamatnik-terezin.cz

Supermarine Spitfire Mk. V, č. AD572, Františka Peřiny u naší 312. letky RAF

Stíhací eso František Peřina (115 let)

Čestný titul „stíhací eso“ získá pilot s nejméně pěti potvrzenými sestřely. Za 2. světové války se prvním stíhacím esem Čechoslováků stal rotmistr František Peřina. Byl také jedním z mála, co přežil.

Četař František Peřina, 1939

Svatební foto manželů Peřinových, 1939

Generál František Peřina

Pocházel ze skromných poměrů. Narodil se 8. dubna 1911 v obci Morkůvky na Břeclavsku jako druhý syn Josefa a Kateřiny Peřinových. Vychodil měšťanku v Kloboukách a vyučil se na tříleté odborné pokračovací škole v Brně soustružníkem a dělal v První brněnské strojárně. Dobrovolně se přihlásil k letectvu. Školu dokončil v letech 1929–1931 v Prostějově a narukoval do Olomouce k Leteckému pluku 2. V roce 1932 prodělal stíhací výcvik v učilišti v Chebu. Po návratu do Olomouce létal na stíhačkách a dosáhl hodnosti četaře. V roce 1937 reprezentoval ČSR na leteckém mítinku v Curychu. Ve třech disciplínách na Avii B-534 soutěžil i proti modernějším německým M Bf 109 a získal 2., 3. a 4. místo. Téhož roku na podzim zvítězil v armádních leteckých závodech v Malackách a na přelomu roku dokončil rotmistrovský kurz v Milovicích. Do okupace nalétal 700 hodin.

Z vlasti unikl před nacisty s požehnáním manželky, s níž se oženil o 27 hodin dříve. Jako rotmistr letectva se směl podle nařízení ženit až ve 28 letech.

V březnu přišli Němci, v dubnu mu bylo 28 a snoubenka Anna věděla, že chce František jít ven. Měla ale podmínku, chtěla se jmenovat Peřinová. Během týdne vyřídili svatbu a v sobotu 24. 6. 1939 v jedenáct hodin se brali. V pondělí ve 14 hodin mu už mávala na olomouckém nádraží. Po příjezdu do Ostravy skupina nelegálně přešla hranice, zamířila do Bohumína a odtud do Krakova, kde se shromažďovali uprchlí čs. letci. Anna se zapojila do odboje a za pomoc Židům byla odsouzena k trestu smrti, který jí změnili na doživotí. Větší část války strávila v nacistických koncentračních táborech.

Z Polska František doplul lodí Chrobry do Francie, kde se po vypuknutí války přeškolil na stíhačky Curtiss H-75 ve středisku v Chartres. Již 2. 12. 1939 byl přidělen k 1. letce, později slavné Groupe de chasse I/5. Během tří týdnů sestřelil jedenáct letounů a dva pravděpodobně.

František se stal esem v prvních dnech napadení Francie. S kpt. Jeanem Accartem 10. 5. 1939 na hlídce sestřelili Dornier Do 17 a později téhož

dne další 3 Do 17. Hned 12. 5. 1940 zaútočili na formaci Ju 87 útočících na letiště v Sedanu, František sestřelil čtyři během čtyř minut. Okamžitě byl povýšen na poručíka. Bylo 3. 6. 1940, kdy u Remeše uviděl formaci 60 stíhaček Me-110, co doprovázely bombardéry. Okamžitě na ně zaútočil, ale převaha nepřítele byla veliká. Jeden stroj sestřelil, než na něho zaútočily ostatní. Jeho stroj byl těžce poškozen. 15 zásahů z kanónů a 80 z kulometů. Sám byl těžce raněn na levé paži a noze. Rádio bylo rozbité, motor ztrácel výkon. Úspěšně přistál na nejbližším letišti a byl převezen do klášterní nemocnice v Coulommiers. Před blížícími se Němci uprchl k letce u Carcassonne. Následoval přelet do severní Afriky a odtud lodí do Velké Británie. V září 1940 nastoupil u formující se 312. čs. stíhací peruté. Létal na Hurricanech a od konce roku 1941 na Spitfirech. Jeden letoun sestřelil a jeden poškodil. Po ukončení turnusu byl v prosinci 1942 stažen a stal se střeleckým instruktorem. V březnu 1943 byl povýšen na Squadron Leadera (major letectva) a v září jmenován do funkce vedoucího střeleckého instruktora na základně Ibsley. Od dubna 1944 až do konce války pracoval na Inspektorátu čs. letectva v Londýně.

Ověnčen 15 vzdušnými vítězstvími, třinácti vysokými vyznamenáními a řády Légion d'Honneur, The 1939–1945 Star, Air Crew Europe Star a War Medal se v červenci 1945 vrátil do vlasti, kde se shledal s manželkou Annou. Působil jako instruktor střelby a bombardování v Olomouci, 1947 velel letecké střelnici v Malackách a byl povýšen do hodnosti majora letectva. V poúnorových čistkách byl v lednu 1949 z armády propuštěn. Rozhodl se pro exil a uletěl 12. 4. 1949 spolu s manželkou a aeroklubovým pilotem Karlem Radou letounem M-1C Sokol a přistál u Pasova v Bavorsku. Vrátil se k RAF v důstojnické hodnosti, ale skončil jako úředník. Na konci roku 1954 odešel do zálohy a jako britský státní příslušník odcestoval do Kanady, kde měl podnik na výrobu laminátových rybářských lodí. Koncem roku 1959 se s manželkou přestěhovali do Kalifornie, kde se po těžkých začátcích uplatnil u firmy Weber Aircraft Corp. v San Fernando Valley. Po odchodu do důchodu (1979) bydleli s manželkou v Arizoně a Nevadě. V březnu 1993 se přestěhovali do Prahy a v rámci rehabilitací byl povýšen na plukovníka v.v. (1990), generálmajora v.v. (1994) a generálporučíka v.v. (2001). V roce 1997 získal Řád bílého lva IV. třídy vojenské skupiny. Francouzi mu v roce 1995 udělili Řád čestné legie ve stupni Officier. Generálporučík František Peřina zemřel v Praze 6. 5. 2006, jen pár týdnů po odchodu manželky Anny. V pondělí 22. 5. 2006 se s ním národ rozloučil v Národním památníku na pražském Vítkově. Za místo posledního odpočinku si zvolil hřbitůvek v rodných Morkůvkách.

Luděk Sládek

Kostelec nad Orlicí

1316–2026 | 710 let

Kostelec nad Orlicí, J. Venuto r. 1821

První písemný záznam o městě nabízí Zbraslavská kronika. Ta uvádí, že zde byl 5. 1. 1316 smrtelně raněn Jan z Vartenberka při dobývání pevnosti nazývané Kostel. Od roku 1341 je místo zvané městečkem a od roku 1568 pak uváděno jako Kostelec nad Orlicí.

RTIC o. p. s.

Palackého náměstí 29, 517 41 Kostelec nad Orlicí

+420 494 337 261

@ kostelecno@rtic.cz

www.rtic.cz

Luže

1141–2026 | 885 let

Městečko Luže, J. Venuto, počátek 19. st.

V darovací listině olomouckého biskupa Zdíka, která pochází z roku 1141, je první písemná zmínka o místě Luži, kdy jsou zdejší statky věnovány litomyšlskému klášteru. Později je roku 1240 zmiňován Ortvinus da Lusche v listině brněnského kláštera.

TIC Luže

Komenského 87, 538 54 Luže

+420 463 034 707, +420 734 152 370

@ tic@luze.cz

www.luze.cz

Kostelec na Hané

1186–2026 | 840 let

Kostelec na Hané, před r. 1939

První písemná zmínka o Kostelci je uvedena v nadační listině olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka z roku 1131. Od roku 1273 vlastnil Kostelec Mikuláš I. Opavský. Roku 1322 toto panství získal Vok z Kravař. Jako městečko je pak Kostelec zmiňován v listině z roku 1340.

MěÚ Kostelec na Hané

Jakubské náměstí 138

+420 582 373 203

@ mestskyurad@kosteclcnh.cz

www.kosteclcnh.cz

foto © www.vz-mesta.eu

foto © Wikimedia Commons

foto © www.vz-mesta.eu

Bohumín

1256–2026 | 770 let

Starý bohumínský zámek, po r. 1742

Původní osada Bohuň (Bogun) ležela na křižovatce solné stezky z Moravy do Krakova a jantarové stezky z Uher k Baltu. Místo je připomínáno ve formulářové sbírce královny Kunhuty, kde však chybí datace. Nejčastěji je dovozován rok 1256.

TIC Bohumín

Masarykova 158, 735 81 Bohumín

+420 596 092 111

@ tic@bohumin.cz

www.bohumin.cz

Do Bučovic za veterány i na bitvu

Malebné jihomoravské město láká na setkání s historií

Prvomájové oslavy se setkáním veteránů

Nablýskané historické vozy až z počátku dvacátého století zaplní v pátek 1. května okolí zámku a přilehlý park v Bučovicích na Vyškovsku. Návštěvníci již tradiční akce **Prvomájové oslavy se setkáním veteránů** se i letos mohou těšit kromě automobilů na motocykly a další historická vozidla. „Loni mohli přichodzí obdivovat přes 320 historických kousků. Z těch, které získaly ocenění, to byl například Cadillac z roku 1929 a z motocyklů Jawa 350 z roku 1952,“ zmínila mluvčí Bučovic Martina Hašková.

Na náměstí Svobody se pak souběžně se setkáním veteránů odehrává kulturní program. Vystupují například kapely ze základní umělecké školy. Letos program doplní módní přehlídka z doby první

republiky, v prostoru uzavřeného náměstí se usku- teční jarmark. Závěr akce, která trvá od 9 do 13 hodin, patří spanilé jízdě.

Sondu ještě hlouběji do historie nabídne akce **Bučovice 1645: dobývání zámku** v sobotu 13. června. „Vrátíme se do doby třicetileté války, aby-

Bučovice 1645: dobývání zámku

chom si připomněli skutečnou událost, kdy se místní renesanční zámek pokusil dobýt oddíl švédského vojska. Návštěvníky čeká celodenní program s dobovým jarmarkem a bitevní ukázkou s bezmála stovkou účinkujících,“ přiblížila mluvčí.

Přijďte do malebných Bučovic setkat se s historií!

www.bucovice.cz

foto © www.vz-mesta.eu

text © město Bučovice; foto © město Bučovice, Zita Dirbáková

Velkopolské vojvodství

Malopolsko

Slezané

Dolnoslezské vojvodství

Horní Slezsko

Moravané

Templáři

Bavorské vévodství

Bitva na Lehnickém poli (785 let)

Svedena byla mezi slezským, moravským a malopolským rytířstvem na straně jedné a Mongoly zvanými Tataři na straně druhé. Křesťané byli u Lehnice brutálně zmasakrováni 9. dubna 1241.

svou jízdu stáhl a do bitvy zapojil své vojáky Jindřich. Mongolové ale oddělili koaliční pěchotu od jezdců, kterým postříleli koně. Těžká mongolská jízda už pak neměla moc práce pobít pěší těžkooděnce. Jindřich, Sulislav a Boleslav Děpoltic padli.

Bitva u Lehnice, iluminace 1353

Tataři s Jindřichovou hlavou před lehnickým hradem, iluminace 1353

Mongolové, kteří již ovládli většinu ruských knížectví, začali být označováni jako Tataři. V užším smyslu tvořili Mongolové pouze elitní vrstvu nejvyššího velení invazní armády. Naproti tomu Tataři představovali různé turkicky mluvící kmeny a tvořili nejpočetnější sílu vojska. Pro evropské kronikáře byli všichni nájezdníci Tataři (Tartaři), protože název byl podobný řeckému Tartaros – peklo. Hordy navíc prosluly v křesťanské Evropě krutostí a nezvyklým vzhledem připomínajícím dčbly.

Velitelem křesťanských sil byl Jindřich II. Pobožný, vládce Polska a slezský kníže. Své síly rozdělil na čtyři části. První skupinu vedl Boleslav, poslední kníže vedlejší přemyslovské větve Děpolticů. Tato skupina byla sestavena z vojska Markrabství moravského a Dolnoslezského vojvodství, z templářů a bavorských havířů. Druhou skupinu vedl Sulislav z Krakova sestavenou z malopolských rytířů. Třetí skupině, sestavené z Horních Slezanů, velel Měšek II. Tlustý, kníže opolský a ratibojský. Čtvrtou skupinu vedl kníže Jindřich II. Pobožný a tvořili ji muži z Dolnoslezského a Velkopolského vojvodství. Pátou skupinou byl jeden hlavní houf v rezervě.

Útok slezské jízdy odrazila mongolská lehká jízda. Do boje poté vyrazil Měšek se Sulislavem. Mongolové však předstírali ústup a křesťanští

Jezdecký portrét Václava I., Gelnhausenův kodex

jezdci je pronásledovali. V tu chvíli se mongolská jízda náhle obrátila a napadla rytíře z boku, zatímco těžká jízda zaútočila přímo. Předtím ještě lučičtí nájezdníci drtili polské jezdce šípy. Měšek

Mongolové v bitvě poprvé na evropské půdě použili zbraně se střelným prachem, patrně ukořistěné v dobyté Číně.

Jindřich chybně nevyčkal příchodu svého švagra, českého krále Václava I., který mu spěchal na pomoc se svým vojskem. Čechové do bitvy nezasáhli, ale podařilo se jim zastavit Mongoly v Kladsku a nedovolili jim vtrhnout do Čech. Ničivý proud Tatarů se obrátil k jihu na nechráněnou Moravu. Cílem bylo spojit se se svými hlavními silami – Bátúovými hordami – v Uhrách. Cestou zpusťovali kláštery Hradisko u Olomouce, Rajhrad, Zábřdovice, Doubravník a vyplenili řadu vesnic a osad. Ubránila se jen dobře opevněná města jako Olomouc, Brno a Uničov.

V důsledku porážky Jindřicha u Lehnice byly rozsáhlé oblasti jižního Polska dlouho vylidněné a pustly. Padla „monarchie slezských Jindřichů“ a Slezsko se rozdrobilo na malá knížectví. Země se stále více orientovala na konsolidovaný český stát. Polské země zažily mongolský vpád ještě roku 1259 a 1287.

Luděk Sládek

Výsledky XIV. ročníku ankety

Kraj mého srdce za rok 2025

Pořadatelem ankety je nezisková organizace KAM po Česku, z. s., ve spolupráci s veletržní správou ABF, a. s., pod záštitou Asociace krajů České republiky. Cílem ankety je meziroční porovnání oblíbenosti turistické nabídky krajů z pohledu návštěvníků.

KAM za pivo – historie, výroba, tradice – Plzeňský kraj

KAM na letní dovolenou, pěší a cyklo – Jihomoravský kraj

Absolutní vítěz – Jihomoravský kraj

KAM do lázní a wellness – Karlovarský kraj

KAM na zimní dovolenou – Liberecký kraj

KAM na koně a koňské stezky – Jihomoravský kraj

Anketa probíhala v devíti kategoriích od 1. ledna do 28. února 2026 za účasti 1 895 hlasujících, z toho 1330 žen a 565 mužů. Celkem bylo odevzdáno 51 165 hlasů a přiděleno 102 330 bodů ze všech krajů. Absolutním vítězem ankety je **Jihomoravský kraj** se ziskem **19 911 bodů**, tj. 19,46 % všech přidělených. Druhé místo obsadil Jihočeský kraj – **14 197 bodů** (13,87 %) a třetí Kraj Vysočina – **9 692 bodů** (9,47 %).

Ocenění v kategoriích:

KAM za pivo / historie, výroba, tradice

Plzeňský kraj 3 242 b., Jihočeský kraj 1 641 b., Jihomoravský kraj 1 448 b.

KAM na letní dovolenou / pěší a cyklo

Jihomoravský kraj 2 860 b., Jihočeský kraj 2 098 b., Kraj Vysočina 1 256 b.

KAM za folklorem / tradicemi

Jihomoravský kraj 3 962 b., Jihočeský kraj 1 678 b., Zlínský kraj 1 619 b.

KAM do lázní / wellness

Karlovarský kraj 2 715 b., Jihomoravský kraj 1 811 b., Jihočeský kraj 1 330 b.

KAM na památky

Jihomoravský kraj 2 390 b., Hl. město Praha 1 893 b., Jihočeský kraj 1 770 b.

KAM na zimní dovolenou

Liberecký kraj 1 714 b., Kraj Vysočina 1 624 b., Moravskoslezský kraj 1 489 b.

KAM na výlet s dětmi

Jihomoravský kraj 2 394 b., Jihočeský kraj 1 653 b., Kraj Vysočina 1 155 b.

KAM na koně / koňské stezky

Jihomoravský kraj 2 040 b., Kraj Vysočina 1 686 b., Jihočeský kraj 1 627 b.

KAM za zážitkem / adrenalinem

Jihomoravský kraj 2 063 b., Jihočeský kraj 1 261 b., Kraj Vysočina 1 139 b.

Oficiální vyhlášení výsledků ankety Kraj mého srdce proběhlo 12. 3. 2026 v rámci zahájení 34. ročníku veletrhu Holiday World & Region World 2026.

Ceny hlasujícím věnovali:

Edice České televize, Vydavatelství Českého rozhlasu Radioservis, Divadlo Palace Praha, Vydavatelství MCU, Karlovarská Becherovka, VIDA! science centrum Brno, Centrum Babylon, Escape Point – únikové hry, ABF, a. s., a hlavní cenu Léčebné lázně Konstantinovy lázně, a. s.

Výherci z řad hlasujících jsou:

Petra Tibitanzová, Lada Vrchotová, Jan Říha, Marie Vondrušková, Ivo Lužný a hlavní cenu získává Jiří Halík. Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Ceny jsou pro výherce připraveny k převzetí v redakci KAM po Česku, Kubelíkova 30, Praha 3, do 30. dubna 2025, poté propadají.

www.kampocesku.cz

Cisterciácké klášterní krajiny

Regiony cisterciáckých klášterních krajin Vyšší Brod, Zwettl a Žďár nad Sázavou jsou součástí evropské sítě „Cisterciácké krajiny spojující Evropu“ (CISTERSCAPES). V dubnu 2024 získaly prestižní ocenění „Evropská značka kulturního dědictví“ (European Heritage Label). Ocenění dokládá výjimečnost těchto krajin, kde jsou patrné stopy cisterciáckého řádu nepřetržitě od 12. století do současnosti.

Zwettlské opatství – knihovna

Interreg-Projekt CISTERSCAPES VB-Zw-ZnS

Ústředními partnery této mezinárodní spolupráce jsou dodnes působící mužské kláštery – opatství Vyšší Brod a cisterciácký klášter Zwettl – a dále města Žďár nad Sázavou a Zwettl. Díky přeshraničnímu propojení vzniká jedinečný kulturní most mezi Dolním Rakouskem, českým regionem Vysočina a Jihočeským krajem. Společným cílem je posílení viditelnosti těchto regionů a rozvoj přeshraničního cestovního ruchu. V roce 2026 je plánována řada aktivit a akcí, například otevření nových návštěvnických center. Ta představí cisterciácké klášterní krajiny nejen jako hospodářský fenomén, ale také jako duchovní dědictví, které spoluutvářelo dnešní podobu Evropy. V rámci projektu vznikly v klášterní krajině zajímavé turistické a cyklistické trasy. **Kontaktujte nás** (info.cz@stift-zwettl.at): máme pro vás podklady k našim vzdělávacím programům, cyklo i pěším trasám, chystaným akcím – **vše česky**.

Interiér klášterního kostela Zwettl

Prohlídka kláštera Zwettl

Uprostřed regionu Waldviertel se nachází klášter Zwettl – živý klenot evropského kulturního dědictví. Založen byl cisterciáky (1138) a již téměř devět století formuje duchovní, kulturní i krajinou identitu tohoto regionu.

28. 3. – 31. 10. | Fascinující prohlídky klášterních prostor: monumentální klášterní kostel, dojemný křížový ambit, umělecky ztvárněný studniční dům a barokní knihovna s freskami od Pavla Trogera. Klášter Zwettl je však více než pouhá památka – je to místo živé kultury. Kromě vysoce kvalitních kulturních akcí a velkolepé architektury láká k objevování také jedinečná okolní klášterní krajina.

- **Individuální prohlídky s audioprůvodcem** v češtině (křížový ambit, dormitář a klášterní zahrady). V rámci prohlídky můžete navštívit výstavy: „Zrcadla v krajině (o rybnících) nebo „Santiniho skandál! Cisterciácké opatství Zwettl a barokní génius Giovanni Biagio Santini“. Termíny výstav na www.stift-zwettl.at
- **Prohlídka s průvodcem** v němčině – možno i s audioprůvodcem v češtině (trasy: křížový ambit, pokladnice a kostel | křížový ambit a knihovna). Některé české texty namluvil Marek Eben, který vás svým hlasem provede částí cisterciáckého kláštera Zwettl.
- **Pro skupiny** nabízíme prohlídku s průvodcem v češtině nebo s česky mluvícím tlumočnickem. Prohlídky jsou možné po předchozí domluvě: info.cz@stift-zwettl.at.

Objevte město Zwettl s aplikací „Hearonymus“

V srdci regionu Waldviertel leží město Zwettl, zasazené do kopcovité krajiny v okolí soutoku řek Zwettl a Kamp. Nechte si prostřednictvím barokních a renesančních budov, staré radnice, městských věží a mnoha dalších pamětihodností vyprávět příběh tohoto města. **Audioprůvodce Hearonymus** pro chytré telefony je k dispozici v němčině, angličtině a češtině. Obsahuje 30 zastavení u významných památek a kreativní formou přibližuje historii města Zwettl. Bezplatnou aplikaci Hearonymus najdete pod heslem „ZWETTL“ nebo si naskenujete QR kód.

Klášterní zahrady s kostelem Zwettl

Rodinný den a slavnostní otevření Anglické zahrady

27. 6. 2026 | Objevná cesta klášterní krajinou. Pro děti různých věkových skupin jsme připravili hravé a atraktivně zpracované programy, které srozumitelným a živým způsobem přibližují, jak kláštery v průběhu staletí vznikaly a jak výrazně formovaly okolní krajinu. Jednotlivé programy se dále věnují tématům jako jablonoňové sady, lesní safari, dobrodružství u rybníka a další. Pestrým způsobem propojují poznávání přírody, kultury a klášterní architektury s vyprávěním a příběhy – například z deníku malého mnicha Ebra. Tyto programy tvoří základní nabídku tematických workshopů pro žáky, žáky a studenty různých věkových skupin. Díky zasažení do jedinečné atmosféry kláštera jsou obzvláště vhodné pro školy se zaměřením na němčinu jako cizí jazyk. Ubytování možné přímo v opatství Zwettl.

pro dospělé a mládež

11 hod. | prohlídka s audioprůvodcem v českém jazyce (více na www.stift-zwettl.at)

14 hod. | slavnostní otevření zrekonstruované Anglické zahrady, pěší vycházka s archi-vářem Dr. Gamerithem, cca 2,8 km (více na info.cz@stift-zwettl.at)

naš tip

4.–18. 7. | Mezinárodní koncertní dny kláštera Zwettl (<https://konzerttage-stiftzwettl.at>)

Těšíme se na vaši návštěvu...

V Turnově se nachází Chrám Narození Panny Marie, jedna z prvních novogotických staveb v Čechách. Tento chrám leží v místě, kde Vartemberkové založili ve 13. století dominikánský klášter, zničený husity. Zvláštností je ..., která se stala krásnou...										
POMŮCKA: CTRL, ENDE, NET, UZAS	DŘEVĚNÉ DESKY	1. DÍL PRVNÍ TAJENKY	INIC. HERCE NOVÉHO	NĚMECKÉ ŽENSKÉ JMÉNO	OHLEDU- PLNÍ	PŘEDPONA SLECHTICŮ	KORÁLOVÝ ÚTES	DRUHÝ DÍL TAJENKY	AGRÁRNÍ KOMORA ZKR.	
BYT V NAPĚTÍ						KAZ				
VÝNOS						OTEKLÉ MÍSTO TI DRUZÍ				
KULTURNÍ DŮM ZKR.			HOSPODÁŘ KLÁVESNA NA POČÍTAČI						TEXTOVÁ ZPRAVA ZKR.	
ČÁST DNE				TELEVIZNÍ NOVINY ZKR. KONEC NĚMECKY		LISOVACÍ ZAŘÍZENÍ DRUHY ČEPIC				
TĚLESNĚ SLABÝ ČLOVĚK							NANOMETR CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO			
	PICHLAVÉ POROSTY ELEMENT. ČÁSTICE					MAĎARSKÉ MĚSTO ZNAČKA KOSMETIKY				
SKLAD NA LÁTCE					ÚMRTÍ PRVNÍ HOUSLE				MOŘSKÝ PTÁK	
INICIÁLY HERCE VETČEHÉHO			NÁRAMENÍK KROKODÝLI							
NEUSPOŘÁ- DANY POHYB				ČÁSTI ÚST SÍŤ ANGLICKY			INICIÁLY REŽISÉRA LIPSKÉHO TOPIT SE			
SEBE- UKÁJENÍ							OMASTEK ROZEPŘE			
POPLATEK ZA BYDLENÍ						LYŽAŘSKÝ VLEK OSOBNÍ ZÁJMENO				
	ZKRATKA UMĚLECKÉ ŠKOLY	INIC. PŘED- SEDY ODS 2. DÍL PRVNÍ TAJENKY			AROMA ČÍSLOVKA ŘADOVÁ ŽEN. ROD				JIHO- ASIJSKÝ STROM	
DRUH PEPŘE				NAJEDE- NOST TO ANGLICKY						
PŘEDĚ- LÁVAT						KOVANÝ				
APLIKO- VANÁ						ÚTOK				

Správné odpovědi a výherci

KAM PO ČESKU, BŘEZEN 2026

Celkem došlo 871 odpovědí | z toho 472 žen a 399 mužů.

Edice ČT

otázka: Jak se nazývá největší písečná duna solně pláně Sossusvlei v Namibii, kterou se Martin rozhodl zdolat?

odpověď: a) Big Daddy

soutěžilo: 528 čtenářů; 526 správně; 2 špatně

výherci: Romana Jiráňková, Čelákovice; Lucie Koubová, Rychnov nad Kněžnou; Ladislav Bureš, Kdyně

Křížovka

tajenka: ... Ještědským hřbetem... Lužickými horami.

soutěžilo: 343 čtenářů; 199 správně; 144 špatně

výherci: Vítězslav Neumann, Liberec 12; Luděk Otáhal, Přerov; Jan Snášel, Šumperk

WEB KAM PO ČESKU, BŘEZEN 2026

Celkem došlo 428 odpovědí, z toho 248 žen a 180 mužů.

Soutěž o vstupenky na veletrhy Holiday

World, For Bikes a Sport Expo 2026

správné odpovědi: c), d), b)

soutěžilo: 428 čtenářů; 386 správně, 42 špatně

výherci: Ludvík Ocelík, Otrokovice; Jan Paleček, Liberec 14; Jan Bláha, Beroun; Eva Kraciková, Poděbrady; Petra Debefová, Praha; Arina Babič, Praha 4; Lucie Toušková, Kladno; Markéta Nemeškalová, Praha 4; Tomáš Krllín, Praha 2; Jan Zemlička, Kostelec nad Labem; Martina Hloušková, Červený Kostelec; Marie Holerová, Praha-Zličín; Helena Berková, Rokycany; Vlasta Polášková, Rtně v Podkrkonoší; Eva Kožená, Praha 9; Martina Havlíková, Dačice; Michal Brůžek, Praha 3; Jiří Teimer, Nová Paka; Luděk Polášek, Slatina nad Úpou; Anna Hňoupková, Litovel; Karel Kučera, Rychnov nad Kněžnou; Marta Goldová, Praha-Kobylisy; Aneta Kosíková, Zeleneč; Jiří Sche-llong, Praha 9; Zdena Jílková, Bílina; Tereza Veselá, Praha 5; Kamil Hradecký, Přestice; Vladimír Gecko, Zlončice; Václav Kšír, Malé Přílepy; Lucie Valová, Praha 12; Renata Schönová, Nový Malín; Amalia Poláková, Praha 9; Nadá Klímová, Vrané nad Vltavou; Ladislav Bureš, Kdyně; Jana Rybářová, Kolín; Věra Rasmichová, Praha 6 – Vokovice; Jitka Bouzková, Karlovy Vary 5; Jaroslava Tichá, Ostrava-Poruba; Jana Neuwirthová, Klimkovic; Ladislav Rasmich, Praha; Renáta Burianová, Plzeň; Lucie Vitejčková, Neveklov; Petra Josrová, Praha; Eva Hrbková, Čáslav; Viola Pavlíková, Chrudim; Petr Pýcha Semerád, Praha 8; Dušan Brabec, Praha 4; Eva Pokorná, Praha 8; Jana Brabco-ová, Praha 4 – Nusle; Jiří Hlaváček, Benešov u Prahy; Simona Kadlecová, Buštěhrad; Věra Galová, Kroměříž; Bohuslava Stolínová, Tábor; Dana Háchová, Čelákovice; Vojtěch Businský, Sokolov; Miloš Fára, Louny; František Drahozal, Nymburk

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Tajenku křížovky nám zašlete do 10. dubna z www.kampocesku.cz/souteze. Tři autoři správných odpovědí obdrží cenu od Radiotéky Českého rozhlasu ve formě slevových kuponů.

Podmínky soutěží najdete na www.kampocesku.cz/vseobecne-podminky. Soutěžící účastí v soutěži souhlasí se zařazením všech svých osobních údajů poskytnutých v rámci soutěže do databáze pořadatele soutěže za účelem vyhodnocení a předání výher. Nevyzvednuté, nepřevzaté nebo nereklamované dodání výhry výhercem do 30 dnů od jejich zveřejnění propadáje bez náhrady.

Partnerem křížovky je Radioteka.cz

Velký výběr audioknih, hudebních titulů na CD, LP a knih najdete na jednom místě v e-shopu Radioteka.cz.

Radioteka doporučuje:

Agatha Christie

Brána osudu

Poslední román královny detekivek a poslední případ detektivní dvojice Tommyho a Pentličky. Z kompletního seznamu díla královny detekivek Agathy Christie lze vyčíst, že příběhem amatérských detektivů Tommyho a Pentličky svou literární dráhu začínala a také končila. Ke svým oblíbeným hrdinům se pak vracela s dlouhými přestávkami po celý život a stárli spolu s ní. Čte Jana Stryková.

“MAGIE” V POOHŘÍ

#positivevibes #springenergy #napohodu

Dolní Poohří

Sledujte nás!

LEGIO VLAK

Expozice legionářských vagonů z let 1918–1920,
kdy českoslovenští legionáři ovládli Sibiř.

ZASTÁVKY V ROCE 2026

Stupno 31. 3. - 5. 4., Plzeň 7. 4. - 19. 4., České Budějovice 21. 4. - 3. 5., Brno 5. - 17. 5.,
Zlín 19. - 31. 5., Ostrava 2. - 14. 6., Olomouc 16. - 28. 6., Zlaté Hory 30. 6. - 5. 7.,
Žamberk 7. - 11. 7., Nové Město nad Metují 12. - 15. 7., Broumov 21. - 26. 7., Trutnov 28. 7. - 2. 8.,
Martinice v Krkonoších 7. - 9. 8., Lomnice nad Popelkou 11. - 16. 8., Jaroměř 18. - 23. 8.,
Litoměřice 25. - 30. 8., Ústí nad Labem 1. - 11. 9., Zubrnice 12. - 13. 9., Liberec 15. - 27. 9.,
Hradec Králové 29. 9. - 11. 10., Pardubice 13. - 25. 10., Čáslav 27. 10. - 1. 11.,
Nymburk 3. - 8. 11., Praha 10. - 29. 11.

LEGIOVLAK.CZ
VSTUPNÉ ZDARMA

Otevírací doba: všední dny 8-18 h, víkend 9-19 h;
od října všední dny 8-16 h, víkend 9-16 h.

Změna termínů a trasy vyhrazena